

Årsrapport 2019

MIDDELFART
SPAREKASSE

2. Hoved- og nøgletal · Koncernen

Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Netto rente- og gebyrindtægter	550.542	506.552	489.750	473.158	446.207
Kursreguleringer	57.935	7.236	22.846	-3.406	6.818
Udgifter til personale og administration	-422.603	-392.529	-373.805	-333.651	-309.784
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	-16.700	-20.583	-14.806	-34.343	-94.889
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	-1.479	-2.541	881	9.530	25.881
Årets resultat	146.928	92.122	104.973	90.674	4.557
Udlån	6.079.060	5.951.991	5.602.146	4.806.092	4.353.337
Egenkapital	1.386.343	1.233.449	1.127.549	1.012.412	906.954
Aktiver i alt	13.641.034	12.192.217	10.861.520	8.790.395	7.439.646
Kapitalprocent	18,4	16,0	15,1	14,5	14,1
Kernekapitalprocent	15,9	14,6	14,5	14,0	13,6
Egenkapitalforrentning før skat	13,1	9,1	11,8	11,6	1,1
Egenkapitalforrentning efter skat	11,2	7,9	9,8	9,4	0,5
Indtjening pr. omkostningskrone	1,4	1,3	1,3	1,3	1,0
Renterisiko	1,7	1,3	1,8	1,2	1,5
Valutaposition	2,4	4,4	4,0	5,9	6,0
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Udlån i forhold til indlån	55,3	59,7	62,9	68,2	75,8
Udlån i forhold til egenkapital	4,4	4,8	5,0	4,7	4,8
Årets udlånsvækst	2,1	6,6	16,6	10,4	5,1
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	420,2	375,2	286,8	311,8	207,6
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet*	-	-	272,0	232,0	192,6
Summen af store eksponeringer**	10,3	22,6	0,0	29,9	10,3
Store eksponeringer***	82,6	92,3	-	-	-
Årets nedskrivningsprocent	0,2	0,2	0,2	0,5	1,5
Afkastningsgrad	1,1	0,8	1,0	1,0	0,1

*Likviditetskrav for pengeinstitutter fastsat med hjemmel i § 152 i lov om finansiel virksomhed. Er ophævet fra og med 1. juli 2018 og erstattet af LCR-nøgletallet.

**Opgjort i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

***Opgjort i henhold til Tilsynsdiamanten. Ny opgørelsesmetode fra og med 1. januar 2018.

Målepunkter - Strategi 2021

1 Stemmepercent ved repræsentantskabsvalg 2021
◦ 20 %

Antal af kandidater ved repræsentantskabsvalg 2021
◦ 80 kandidater

6 Medarbejdernes tilfredshed med nærmeste leder
◦ 85 %

Status: 84,5 %

Medarbejdernes trivsel
◦ 97 %

Status: 97 %

2 Imageanalyse fra Finanswatch og Wilke
◦ Top 3

Status: Nr. 1

7 Kundetilfredshed, privat
◦ NPS: 50

Status: NPS 53

3 Antal kunder pr. medarbejder
◦ 275 kunder

Status: 248 kunder

Indtægt pr. udgiftskrone
◦ 1,40

Status: 1,27

8 Kundetilfredshed, erhverv
◦ NPS: 25

Status: NPS 17

4 Antal foreningskunder i foreningskonceptet
◦ 1.400 foreninger

Status: 1.199 foreninger

9 Resultat før skat
◦ 140 mio. kr.
(på koncernniveau)

Status: 171,2 mio. kr.

5 Medarbejdertilfredshed
◦ Top 3 i Danmarks bedste arbejdspladser

Status: Nr. 2

Indhold

Hoved- og nøgletal i Middelfart Sparekasse	2
Status på målepunkter	3
Indholdsfortegnelse	4
Forord	5
Om Middelfart Sparekasse	6
Ledelsen i Middelfart Sparekasse	8
Ledelsespåtegning	9
Den interne revisors revisionspåtegning	10
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	12
Ledelsesberetning	16
God selskabsledelse	26
Bestyrelsens organisering	28
Koncern- og årsregnskab	36
Noter	43

Martin Nørholm Baltser,
adm. direktør

Forord

Velkommen til Middelfart Sparekasses årsrapport 2019. Denne rapport er udarbejdet, så du nemt kan få indsigt i tallene og tankerne bag vores forretning.

Du finder de væsentligste nøgletal allerede i omslaget og den større finansielle afrapportering på de følgende sider.

Vil du vide mere om Middelfart Sparekasse, kan du altid finde os på midspar.dk.

Vi ønsker dig god læselyst!

Med venlig hilsen

Allan Buch,
bestyrelsesformand

Martin Nørholm Baltser,
adm. direktør

Om Middelfart Sparekasse

Da Middelfart Sparekasse blev grundlagt i 1853, var tanken at danne en sparekasse "Til fælles bedste". De tanker, som slagtermester Benjamin Falkner og de øvrige medlemmer af "Foreningen til trængende Haandværkeres og andres Understøttelse i Middelfart" gjorde sig, har vist sig at være så evigtgyldige, at Sparekassen den dag i dag drives ud fra samme grundprincip.

I 1853 var der behov for en sparekasse, der kunne hjælpe fattigfolk med at lære at spare op. I dag handler til fælles bedste om, at Sparekassen er sin opgave bevidst over for både kunder, medarbejdere og lokalsamfund.

Naturligvis er økonomi en væsentlig del af Sparekassens virke, men solide økonomiske resultater er ikke målet i sig selv. Det er midlet til at få frihed til at handle i overensstemmelse med Sparekassens værdier. Det handler om fortsat at være en særdeles god arbejdsplads, at give kunderne relevant og kvalificeret rådgivning, der er til gavn for dem og deres økonomi, og at gøre en positiv forskel i de lokalsamfund, Sparekassen er repræsenteret i.

En sparekasse i udvikling

Det er en forretningsmodel, der er attraktiv for kunderne, og derfor er Sparekassen vokset mærkbart siden begyndelsen i Algade i Middelfart i 1853.

Væksten begyndte i Fredericia i 1990. Sparekassen troede på, at Trekantområdet var det rigtige sted at vokse. Det viste sig at holde stik. Først fik Fredericia en afdeling, i 1992 fulgte Kolding og Vejle efter.

I de seneste år har Sparekassen igen åbnet en række nye afdelinger. I 2013 kom Aarhus, Esbjerg, Odense Erhverv samt pensions- og formueafdelingen i Roskilde til. I 2014 en afdeling i Hørning syd for Århus og i 2015 en afdeling i

Svendborg. I dag har Sparekassen 14 afdelinger og mere end 80.000 kunder.

En af årsagerne til den flotte, organiske vækst er, at de eksisterende kunder anbefaler Sparekassen til venner og bekendte. Sparekassen har også i 2019 toppet flere kundetilfredshedsundersøgelser, og finansmediet FinansWatch og analysevirksomheden Wilke konkluderede i to undersøgelser, at Sparekassen både har det bedste image blandt bankkunder og blandt ansatte i finanssektoren.

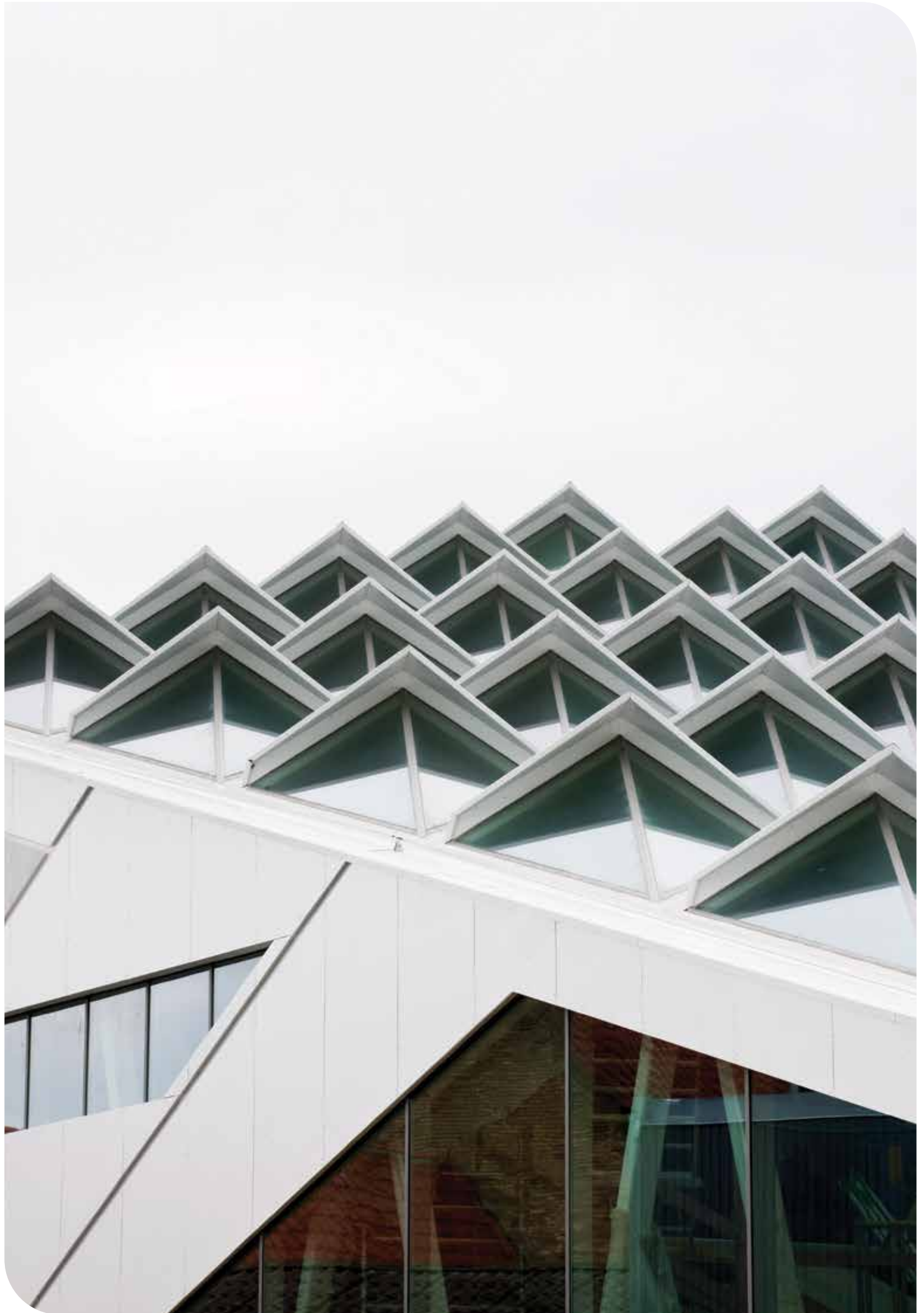
Fremgangen skal fastholdes

Middelfart Sparekasse vil holde fast i kombinationen af digital udvikling og personlig kontakt, og i Sparekassens nye treårige Strategi 2021 - "Til fælles bedste" - er der udpeget ni konkrete indsatsområder, som skal sikre, at Sparekassen fortsat har et bredere sigte end kun den økonomiske bundlinje. Det sker ud fra overbevisningen om, at netop social ansvarlighed og høje etiske standarder er nogle af de vigtigste konkurrenceparametre i en branche, hvor alle konkurrenter grundlæggende har de samme produkter på hylderne.

Til fælles bedste var udgangspunktet i 1853. Det er det fortsat.

Middelfart Sparekasse
Havnegade 21
5500 Middelfart

CVR: 24 74 48 17
Stiftet: 1853
Hjemsted: Middelfart
Telefon: 64 22 22 22
Internet: www.midspar.dk

Ledelsen i Middelfart Sparekasse

Middelfart Sparekasse er en selvejende institution

Repræsentantskab

Valgkreds 1 Middelfart, Strib og Odense

Allan Buch
Annette Reimann
Bo Smith
Gitte Holm Hein
Hanne Pors Knudsen
Jan Melgaard
Jens Backer Mogensen
Jens-Peter Rishøj
Karin Riishede
Knud Møller Nielsen
Lars Jeppe Jeppesen
Nicoline Damkjær
Ole Olsen

Valgkreds 2 Fredericia

Bjarne Wetche
Ole Nikolajsen
Tommy Dueholm
Torsten Ussing

Valgkreds 3 Vejle, Vinding og Ødsted

Bent Olsen
Bo Skouby Rosendahl
Carsten Ladegaard Jakobsen
Hans Boesen
Inge Hvilsted
Kurt Espesen
Marlene Jørgensen

Valgkreds 4 Uldum, Hedensted, Horsens Hørning og Aarhus

Bettina Jørgensen
Jan Poulsen
Jens Christian Skifter
Jørgen Andersen
Jørgen Louring Poulsen
Louise Haugaard Warming
Søren Moss Rasmussen
Vagn Åge Jensen

Valgkreds 5 Kolding og Esbjerg

Alex Hansen
Charlotte Szocska
Christian Hørby Jensen
Jan Henriksen
Palle Storinggaard
Peter Kløvborg

Bestyrelse

Allan Buch, formand
Henrik Higham Schlüter, næstformand
Bettina Jørgensen
Claus Nielsen

Flemming Bisgaard Nielsen
Jan Melgaard
Jens Christian Skifter
Michael Peter Holm

Rikke Jakobsen
Åge Almtoft

Direktion

Martin Nørholm Baltser
Adm. direktør

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 for Middelfart Sparekasse og koncernen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Middelfart Sparekasses aktiver og passiver, den finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og moder-

selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og Middelfart Sparekasse kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Middelfart, den 25. februar 2020.

Direktion

Martin Nørholm Baltser,
adm. direktør

Bestyrelse

Allan Buch,
formand

Bettina Jørgensen

Jens Christian Skifter

Flemming Bisgaard
Nielsen

Henrik Higham Schlüter,
næstformand

Jan Melgaard

Åge Almtoft

Claus Nielsen

Michael Peter Holm

Rikke Jakobsen

Repræsentantskab:

Årsrapporten for året 2019 er godkendt på det ordinære repræsentantskabsmøde afholdt i Middelfart den 27. februar 2020.

Dirigents underskrift

Den interne revisors revisionspåtegning

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Konklusion

Det er min opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet for Middelfart Sparekasse giver et retvisende billede af koncernens og Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Den udførte revision

Jeg har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Middelfart Sparekasse for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Jeg har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Jeg har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er min opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for min konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Min konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og jeg udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til min revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det mit ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller min viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Mit ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder de krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det min opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomheds krav. Jeg har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Middelfart, den 25. februar 2020

Allan W. Hjørnesen,
revisionschef

Allan Westmann Hjäresen,
revisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Middelfart Sparekasse

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Middelfart Sparekasses koncernregnskab og årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Middelfart Sparekasse i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Middelfart Sparekasse før 1995 og skal derfor senest fratræde som revisor for sparekassen på repræsentantskabsmødet i 2021. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på mere end 25 år frem til og med regnskabsåret 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 29.

Nedskrivninger på udlån er et centralt forhold ved revisionen, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivninger på udlån.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2 herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset sparekassens udlånsportefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af markedsf forhold, og som ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger.

Der henvises til regnskabets note 28 og note 29 om beskrivelse af koncernens og sparekassens kreditrisici og beskrivelse af usikkerheder og skøn, hvor forhold der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2019 og i balancen pr. 31. december 2019.

Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen SDC, herunder ansvarsfordeling mellem SDC og sparekassen. SDC's uafhængige revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt modelbeskrivelsen er i overensstemmelse med principperne om nedskrivning på udlån i IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner nedskrivninger på udlån i overensstemmelse med IFRS 9. Vi vurderede, om der i anvendelsen af modellen var taget højde for bemærkninger i erklæringen.

Vi vurderede og testede sparekassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Gennemgangen og vurderingen omfattede endvidere sparekassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab samt de tilrettede forretningsgange, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af sparekassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghestegn.

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en forøget stikprøve af større udlån samt udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici.

Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at af-

give en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlingerne som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlingerne, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernen eller sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen eller sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Middelfart, den 25. februar 2020

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

H. C. Krogh
Statsautoriseret revisor
mne9693

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Middelfart Sparekasse er en garantsparekasse med 18.000 garantier og mere end 80.000 kunder. Markedsområdet dækker Fyn, Trekantområdet, Østjylland og Esbjerg. Sparekassen har også en investeringsafdeling i Roskilde.

Middelfart Sparekasse rådgiver om og formidler finansielle produkter til privatkunder samt mindre og mellemstore virksomheder i de områder, hvor Sparekassen er repræsenteret med afdelinger. Sparekassen formidler blandt andet indlån, udlån, boligfinansiering, investering og pension.

2019

Renteniveauet har i både positiv og negativ forstand spillet ind på 2019 for Middelfart Sparekasse og landets øvrige pengeinstitutter.

Det fortsatte rentefald medvirkede til en historisk konverteringsbølge, hvor boligejere lagde realkreditlån om i et omfang, der ikke er set tidligere. Ved indgangen til 2019 var renten på et 30-årigt fastforrentet lån 1,5 procent. Siden faldt renten til først én procent og siden en halv procent, hvilket medførte en stor konverteringsbølge i særligt andet og tredje kvartal.

Lavrentemiljøet var også i 2019 en væsentlig faktor i Middelfart Sparekasses kerneforretning at modtage indlån og formidle udlån.

I september 2019 nedsatte Nationalbanken renten på indskudsbeviser til -0,75 procent. I takt med, at Sparekassens indlånsoverskud er vokset, er de negative renter blevet en større og større forretningsmæssig udfordring. På den baggrund - og udsigten til negative renter i en rum tid endnu - indførte Middelfart Sparekasse negative indlånsrenter over for Sparekassens erhvervs-kunder med virkning fra 1. oktober 2019.

Bæredygtighed og etisk forsvarlig bankdrift rykkede i 2019 endnu tættere på kerneforretningen.

Med virkning fra 1. juli har det været et lovkrav, at alle pengeinstitutter skal have en "Politik for sund virksomhedskultur". Politikken skal være kendt af alle medarbejdere og fastsætter Sparekassens holdning til og ansvar for at drive en etisk forsvarlig forretning, særligt med fokus på at undgå at blive misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering.

I det sene efterår lancerede "Forum for Bæredygtig Finans" 20 konkrete anbefalinger til, hvordan finanssektoren i de kommende år skal bidrage positivt til den grønne omstilling og et mere bæredygtigt samfund.

I hovedtal ser koncernresultatet og balanceudviklingen således ud:

	Enhed	2019	2018
Årets resultat før skat	mio. kr.	171,2	106,6
Netto rente- og gebyrindtægter	mio. kr.	550,5	506,6
Kursreguleringer	mio. kr.	57,9	7,2
Udgifter til personale og administration	mio. kr.	422,6	392,5
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver	mio. kr.	7,1	0,4
Andre ordinære udgifter	mio. kr.	2,3	0,4
Nedskrivninger	mio. kr.	16,7	20,6
Resultat af kapitalandele i associerede selskaber	mio. kr.	-1,5	-2,5
Udlån	mio. kr.	6.079,0	5.951,5
Indlån incl. indlån i puljeordninger	mio. kr.	11.434,5	10.410,4
Egenkapital	mio. kr.	1.386,3	1.233,5
Kapitalprocent	procent	18,4	16,0
LCR	procent	420,2	375,2

generelt. Bæredygtighedsdagsordenen blev tydelig i 2019, og udviklingen vil fortsætte i 2020 og fremover.

I december 2019 offentliggjorde Finanstilsynet den årlige størrelsesgruppering af pengeinstitutter. For første gang er Middelfart Sparekasse at finde i Gruppe 2. Det er en direkte konsekvens af flere års stærk organisk vækst, hvilket fortsatte i 2019 med solid kundetilgang i en grad, så det samlede antal kunder i Middelfart Sparekasse rundede 80.000 inden årets udgang.

Årets resultat

Båret af en væsentlig engangsindtægt fra Middelfart Sparekasses andel af salget af 75 procent af Sparinvest til Nykredit og en historisk stor konverteringsbølge kan Middelfart Sparekasse præsentere det bedste resultat nogenside. Overskuddet før skat på koncernniveau blev i 2019 på 171,2 mio. kr.

Forventningerne til 2019 var ved årets indgang et resultat før skat på koncernniveau i størrelsesordenen 90-110 mio. kr. I forbindelse med aflæggelse af halvårsrapporten blev forventningerne til 2019 justeret til et resultat i niveauet 150-175 mio. kr. Det realiserede resultat ligger således i den øverste del af forventningsintervallet.

Regnskabets hovedposter gennemgås på de kommende sider.

Netto rente- og gebyrindtægter

Sparekassens netto rente- og gebyrindtægter er vokset med 8,7 % til 550,5 mio. kr.

Netto renteindtægter er faldet 4,5 % på trods af, at udlånet er steget med 2,1 %. Det er udtryk for, at det lave renteniveau fortsat presser udlånsrenterne ned. I posten netto renteindtægter indgår også Sparekassens renteudgifter, herunder renteudgifter til Nationalbanken. I takt med, at Sparekassens indlånsoverskud vokser, placeres større værdier i Nationalbanken, som i september 2019 sænkede indlånsrenten fra -0,65 % til -0,75 %.

På trods af faldet i netto renteindtægter er Sparekassens toplinje, netto rente og gebyrindtægter steget med 8,7 %.

Sparekassens udbytte af aktier mv. er steget fra 2,6 mio. kr. i 2018 til 11,3 mio. kr. i 2019. Den kraftige vækst skyldes et ekstraordinært stort udbytte fra Sparinvest Holding på 7,7 mio. kr. i forhold til 1,7 mio. kr. i 2018.

Posten gebyr- og provisionsindtægter er steget med 20,5 % til 290,1 mio. kr. Det skyldes i særlig grad de mange omlægninger af realkreditlån i 2019, hvor mange boligejere udnyttede muligheden for at optage et fastforrentet 30-årigt lån med en rente på 1 eller 0,5 %.

Kursreguleringer

Posten kursreguleringer var i 2019 positiv med 57,9 mio. kr. mod et plus på 7,2 mio. kr. i 2018.

En afgørende årsag til udviklingen i 2019 er Sparekassens andel af salget af 75 % af Sparinvest til Nykredit. For Middelfart Sparekasse betyder det en ekstraordinær indtægt i størrelsesordenen 45 mio. kr.

2019 var et ekstraordinært godt aktieår, og det afspejler sig også i udviklingen af Sparekassens beholdning af både sektoraktier og børsnoterede aktier.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration er steget med 7,7 % til 422,6 mio. kr.

Udgifterne til personale er steget med 4,9 %, hvilket skyldes en nettotilgang af 24 medarbejdere i løbet af 2019. Middelfart Sparekasse har fortsat en stor tilgang af nye kunder. For at kunne levere den service, kunderne forventer, er der ansat flere medarbejdere i de kundeeksperende afdelinger. Også i interne funktioner er der som følge af stigende krav til rapportering og overvågning ansat flere kolleger.

Udgifter til administration er steget med 12,2 % i 2019. Øgede udgifter til IT-udvikling og IT-drift samt øgede udgifter til uddannelse er de væsentligste årsager til stigningen. Sparekassens IT-udgifter stiger i takt med antallet af kunder. Sparekassen havde i 2019 en nettokundetilgang på 3.898 kunder.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgør 7,1 mio. kr. i 2019 mod 0,4 mio. kr. i 2018. Ændringen skyldes i hovedsagen, at der i 2018 var opskrivninger på en investeringsejendom, mens der i 2019 ikke var nogen opskrivninger. Endvidere var der i 2018 indtægtsført avancer ved grundsalg.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. er faldet til 16,7 mio. kr. i 2019 mod 20,6 mio. i 2018.

Nedskrivningerne er fortsat på et meget lavt niveau, og giver billedet af et stærkt fokus på kreditstyring i Sparekassen samt en sund kreditportefølje, der fortsat nyder godt af de meget lave renter.

Pr. 1. januar 2018 trådte regnskabsstandarden IFRS9 i kraft. Regnskabsstandarden ændrede i væsentlig grad ved de tidligere regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen er der vedtaget en overgangsordning, således at en negativ effekt af de IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler indføres over en 5-årig periode, der udløber ultimo 2022. Middelfart Sparekasse har valgt ikke at benytte overgangsordningen og har derfor fuldt ud indregnet virkningen af de nye IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler i kapitalgrundlaget pr. 1. januar 2018.

Virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget svarede til 21 mio. kr. ved reglernes ikrafttrædelse 1. januar 2018.

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder giver i 2019 et underskud på 1,5 mio. kr. mod et underskud på 2,5 mio. kr. i 2018. Underskuddet skyldes nedskrivninger på investeringsejendomme.

Balance og kapital

Udlån

Udlån og andre tilgodehavender udgør 6.079,0 mio. kr. ultimo 2019 mod 5.951,5 mio. kr. ultimo 2018. Det svarer til en stigning i udlånet på 2,1 %.

Kundetilgangen i 2019 har været på netto 3.898 kunder, hvilket svarer til en vækst på 5,1 %. Efterspørgslen efter udlån har været vigende i en årrække efter finanskrisen, og i 2019 har udviklingen i udlån kun delvist kunnet følge udviklingen i antal kunder.

Indlån

Også i 2019 voksede Sparekassens indlån mere end udlånet. Indlån og indlån i puljeordninger er således vokset med 9,8 % til 11.435,5 mio. kr. mod 10.410,4 mio. kr. ultimo 2018.

Indlån i puljeordninger er isoleret set steget med 20,3 % til nu 2 mia. kr. Det er en forretningsmæssig fordel for både kunderne og Sparekassen, at indlån placeres i puljeordninger. Kunderne opnår mulighed for positive afkast af deres indestående, og Sparekassen skal ikke svare negativ rente på 0,75 % ved at placere indlånet i Nationalbanken.

Egenkapital

Med et resultat efter skat på 146,9 mio. kr. og en øget opbakning fra Sparekassens garantanter, er egenkapitalen 1.386,3 mio. kr. ultimo 2019.

Det overførte overskud udgør 770,8 mio. kr., mens garantkapital udgør 615,5 mio. kr. Sparekassen havde ultimo 2019 i alt 18.012 garantanter. Garantmodellen er en vigtig del af Sparekassens særkende, og flere garantanter giver et stærkere demokrati omkring Sparekassen. Derfor ønsker Sparekassen, at flere kunder vil være garantanter, uanset om der tegnes garantkapital for 1.000 kr. eller 100.000 kr.

Solvens og kapitaldækning

Koncernens kapitalgrundlag består af kernekapital efter fradrag på 1.238 mio. kr. samt supplerende kapital på 190 mio. kr. Den supplerende kapital opfylder alle krav i CRD/CRR og kan fuldt ud medregnes i Sparekassens kapitalgrundlag¹. Sparekassen har i 2019 udstedt supplerende kapital for 90 mio. kr.

Koncernens kapitalprocent udgør 18,4 ultimo 2019 mod 16,0 ultimo 2018. Det individuelle solvensbehov² andrager 9,4 % ultimo 2019. Hertil kommer en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 % og en kontracyklisk buffer på 1 % ultimo 2019.

Det individuelle solvensbehov opgøres efter 8+metoden. Den er nærmere beskrevet på Sparekassens hjemmeside³, hvor forudsætningerne for opgørelsen også kan findes.

Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på kapi-

1 Sparekassens kapitalgrundlag er specificeret og uddybet i note 27.

2 Opgørelsen af det individuelle solvensbehov er ikke omfattet af revisionen af årsregnskabet.

3 <https://midspaar.dk/aarsrapport2019>

taldækningsbekendtgørelsens bestemmelser og Finanstilsynets bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov for pengeinstitutter.

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal Sparekassen offentliggøre en række yderligere oplysninger om Sparekassens risikoforhold. Disse oplysninger kan ligeledes findes på Sparekassens hjemmeside⁴.

Sparekassen har ultimo 2019 en kapitaloverdækning på 5,5 procentpoint. Ultimo 2018 var kapitaloverdækningen på 5,0 procentpoint. Kapitaloverdækningen er steget og det på trods af, at kapitaloverdækningen påvirkes negativt af et øget solvensbehov på 0,5 procentpoint, indfasningen af den lovpligtige kapitalbevaringsbuffer, som pr. 1. januar 2019 blev øget med 0,63 procentpoint og indfasningen af en kontracyklisk buffer på 1 % i løbet af 2019.

I 2020 øges den kontracykliske buffer med 0,5 procentpoint pr. 30. juni og yderligere 0,5 procentpoint pr. 31. december.

Fra 2019 blev alle danske pengeinstitutter pålagt et NEP-krav, et krav til Nedskrivnings Egnede Passiver, som skal anvendes til tabsabsorbering og rekapitalisering, såfremt et pengeinstitut bliver nødlidende og skal restruktureres eller afvikles.

Ultimo 2019 modtog Sparekassen en opgørelse af NEP-tillægget, og tillægget er opgjort til 4,3 %.

Sparekassen har i 2019 udstedt NEP-kapital for 25 mio. kr. Overordnet ønsker Sparekassen at dække NEP-tillægget ved hjælp af egen indtjening og vækst i garantkapitalen suppleret med NEP-kapital.

Med Sparekassens forventninger til perioden 2020 - 2024 viser en fremskrivning af Sparekassens kapital-situation til og med udgangen af 2024, at Sparekassen lever op til de fuldt indfasede kapitalkrav i CRD/CRR samt NEP-kravet.

Mads Guldborg-Mondrup, rådgiver
i Middelfart Privat

Likviditet

Likviditetsmæssigt skal Middelfart Sparekasse overholde likviditetsnøgletallet "Liquidity Coverage Ratio" (LCR). LCR-nøgletallet beskriver, hvordan Sparekassen skal være i stand til at honorere sine betalingsforpligtelser indenfor en kommende 30-dages periode i et marked, hvor der ikke er adgang til funding.

Lovgivningsmæssigt er der krav om et LCR-nøgletal på minimum 100 %.

Middelfart Sparekasse har en målsætning om at have en overdækning på 60 procentpoint i forhold til lovens krav og har siden indførelsen af LCR-nøgletallet pr. 1. oktober 2015 overholdt denne målsætning.

LCR-nøgletallet udgør 420,2 % ultimo 2019 mod 375,2 % ultimo 2018. Stigningen skyldes primært en konservativ placering af Sparekassens overskudslikviditet i Nationalbanken, hvilket har en signifikant sammenhæng til den markante stigning i indlånet i 2019.

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har opstillet en række pejlemærker for, hvad der som udgangspunkt må anses som værende et pengeinstitut med forhøjet risiko - den såkaldte tilsynsdiamant.

Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med angivne grænseværdier, som pengeinstitutter bør ligge inden for. Middelfart Sparekasse har siden Finanstilsynets lancering af Tilsynsdiamanten i 2010 ligget inden for alle pejlemærker heri.

De fem pejlemærker i Tilsynsdiamanten omhandler følgende områder:

Store eksponeringer (maksimalt 175 %)

Store eksponeringer er defineret som summen af de 20 største eksponeringer i Sparekassen, der højest må udgøre 175 % af den egentlige kernekapital. Da Sparekassen er et pengeinstitut for private kunder samt mindre og mellemstore erhvervskunder, er antallet af store eksponeringer begrænset og udgør 82,6 % pr. 31. december 2019.

Udlånsvækst (maksimalt 20 %)

Sparekassen har i 2019 haft en moderat vækst i udlånet, og holder sig fortsat inden for pejlemærkets grænse på 20 %. Udlånsvæksten udgør 2,1 % i det seneste år.

Ejendomseksponering (maksimalt 25 %)

Sparekassens udlån har en bred branchemæssig spredning, og i forhold til ejendomssektoren er Sparekassen eksponeret med 12,3 % og ligger dermed inden for pejlemærket på 25 %.

Funding ratio (maksimalt 100 %)

Funding ratio opgøres som udlån i forhold til indlån og egenkapital og er for Sparekassen opgjort til 46,6 % pr. 31. december 2019. Dermed er der råderum for Sparekassen til at opfylde ambitionen om kontrolleret, organisk vækst.

Likviditetspejlemærke (minimum 100 %)

Likviditetspejlemærket angiver et pengeinstituts evne til at klare et tre måneders likviditetsstress. Likviditetspejlemærket skal sikre, at institutter i tide reagerer på potentielle udfordringer med overholdelse af det lovgivningsmæssige LCR-krav; jo større likviditetsrisici et institut har, jo større overdækning i forhold til det lovgivningsmæssige LCR-krav bør et institut have.

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynets grænseværdier	Koncernen pr. 31.12.2019	Opfyldt
Store eksponeringer	Maks. 175 %	82,6 %	✓
Årlig udlånsvækst	Maks. 20 %	2,1 %	✓
Ejendomseksponering	Maks. 25 %	12,3 %	✓
Funding ratio	Maks. 100 %	46,6 %	✓
Likviditetspejlemærke	Min. 100 %	512,6 %	✓

Ultimo 2019 er Sparekassens likviditetspejlemærke opgjort til 512,6 % og er således pænt over grænseværdien på 100 %.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån. Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til det retvisende billede af årsregnskabet. Der henvises i øvrigt til note 29, "anvendt regnskabspraksis".

Usædvanlige forhold i 2019

Der er ikke registreret forhold af usædvanlig karakter i 2019.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets afslutning, som har indvirkning på årsrapporten for 2019.

Risikostyring

Risikostyring er helt centralt i driften og den strategiske udvikling af Middelfart Sparekasse. I forbindelse med driften af Middelfart Sparekasse er de væsentligste risikoområder kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsstyring og kapitalrisici. Bestyrelsen har fastsat rammer på alle risikoområder, og Sparekassen har politikker, forretningsgange og kontroller på alle de nævnte risikoområder og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af tildelte risikorammer.

Bestyrelsen fastlægger principperne for risikostyringen, og Risikoudvalget følger løbende op på området. Den daglige risikostyring foretages af den administrerende direktør, den risikoansvarlige og de enkelte fagchefer.

Sparekassens kreditrisici styres med udgangspunkt i Sparekassens kreditpolitik, der skal sikre, at der er balance mellem indtjening og risiko.

Sparekassen henvender sig til privatkunder og mindre og mellemstore erhvervskunder. Alle væsentlige kunder vurderes periodisk individuelt. Men generelt nedskrives alle kunders lån og garantier (aktiver) ved første indregning med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold

til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab aktivets restløbetid (stadie 2). Nedskrivningerne i stadie 1 og 2 opgøres på grundlag af en statistisk baseret model. Vurderes aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det individuelt forventede kredittab i aktivets restløbetid, der vil være større end i stadie 2. Sparekassen fokuserer på, at der sikres en effektiv styring af udlånsporteføljen, således at kreditrisikoen begrænses mest muligt.

Bestyrelsen har fastsat rammer for Sparekassens markedsrisici for hvert af områderne rente-, valuta- og aktierisiko. Der rapporteres månedligt til bestyrelsen.

De forskellige risici, som Sparekassen påtager sig, og måden, de styres og overvåges på, er forklaret i risikoredegørelsen, der kan findes på Sparekassens hjemmeside⁵. Der henvises desuden til regnskabets note 28, hvor Sparekassens risici er nærmere beskrevet.

Bestyrelsesudvalg

Middelfart Sparekasses bestyrelse har nedsat tre udvalg. Hensigten er at øge effektiviteten og højne kvaliteten af arbejdet i bestyrelsen ved gennem udvalgsarbejdet at kvalificere det materiale, der skal ligge til grund for beslutninger i bestyrelsen. Etableringen af bestyrelsesudvalg har i Middelfart Sparekasse alene et forberedende formål forud for behandlingen af materiale i bestyrelsen.

Revisionsudvalg

I henhold til revisorloven har bestyrelsen nedsat et revisionsudvalg, hvis formål er at forberede beslutningerne til bestyrelsen vedrørende regnskabs- og revisionsmæssige forhold. Formand for Revisionsudvalget, Åge Almtoft, er statsautoriseret revisor, og han er det uafhængige bestyrelsesmedlem, der har kvalifikationer inden for regnskabsvæsen. Udvalget består derudover af Michael Peter Holm, Jan Melgaard og Flemming Bisgaard Nielsen. På Sparekassens hjemmeside⁶ kan kommissoriet for udvalgets arbejde findes.

Risikoudvalg

Bestyrelsen har nedsat et risikoudvalg, som har til opgave at forberede bestyrelsens arbejde med henblik

på at sikre, at bestyrelsen er bevidst om risici, når der træffes forretningsmæssige beslutninger i bestyrelsen. Formand for Risikoudvalget er advokat Henrik Higham Schlüter, og de øvrige udvalgsmedlemmer er Claus Nielsen og Allan Buch.

Nominerings- og vederlagsudvalg

Nominerings- og vederlagsudvalget har til opgave at drive processen omkring valg til bestyrelse og repræsentantskab, den årlige kompetenceafklaring af bestyrelsen samt at sørge for, at det samlede vederlag for direktion og bestyrelse ligger på et konkurrencedygtigt og rimeligt niveau og afspejler direktionens og bestyrelsens selvstændige indsats og værdiskabelse for Middelfart Sparekasse. Udvalget består af udvalgsformand Bettina Jørgensen, Rikke Jakobsen og Jens Christian Skifter.

Vederlaget til Sparekassens ledelse er fast. Det beskrives nærmere i årsregnskabets note 8 samt i afsnittet om god selskabsledelse side 26. Sparekassens øverste myndighed, repræsentantskabet, har vedtaget en lønpolitik for ledelsen og andre væsentlige risikotagere i Sparekassen. Lønpolitikken kan læses på Sparekassens hjemmeside⁷.

Forventninger til fremtiden

Med et historisk stærkt resultat for 2019 som afsæt til 2020, står Sparekassen stærkt. Kapitalprocenten og den kapitalmæssige overdækning er styrket i løbet af 2019, hvilket var et af målene for året.

Et stærkt 2019 ændrer dog ikke på, at de grundlæggende vilkår for bankdrift er udfordrede. Med stigende efterspørgsel efter udlån, faldende udlånsrenter, stigende indlånsoverskud og negative renter i Nationalbanken, er den klassiske bankforretning, ind- og udlån, vendt på hovedet.

For at kompensere for udviklingen indførte Sparekassen i efteråret 2019 negative renter for erhvervskunder, og i 2020 vil privatkunder også blive mødt af negative renter i et vist omfang. Tiltaget vil styrke Sparekassens indtjening med et tocifret millionbeløb, og det anses som et nødvendigt træk, da det ikke kan forventes, at indtægter fra gebyr- og provisionsindtægter også i 2020

⁵ <https://midspar.dk/aarsrapport2019>

⁶ <https://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/bestyrelse/bestyrelsens-udvalg/revisionsudvalget/>

⁷ <https://midspar.dk/aarsrapport2019>

kan kompensere for den faldende indtjening på udlån. Sparekassen forventer, at de seneste års flotte tilgang af nye kunder vil fortsætte i 2020. Sammenholdt med fokus på fortsat at udvikle forretningen og et fortsat fokus på omkostningerne forventer Sparekassen et resultat før skat på koncernniveau for 2020 på 100-120 mio. kr.

Øvrige forhold

Mangfoldighed og det underrepræsenterede køn

Middelfart Sparekasse anser en ligelig kønsfordeling for at være god for både arbejdsmiljøet og de økonomiske resultater.

Pr. 31. december 2019 er 25 % af medlemmerne af "Den brede ledergruppe" kvinder. Det er ambitionen, at andelen af kvindelige ledere skal øges over de kommende år. Det skal ske ved at opfordre kvindelige lederemner til at gå ledervejen og ved at hjælpe med at balancere arbejds- og familielivet. Ved rekruttering af nye ledere tilstræbes det, at der altid er mindst én kvinde repræsenteret i samtalerunden. Ved den endelige udvælgelse vil kvalifikationer altid stå foran køn.

Antallet af kvinder i Sparekassens øverste myndighed, repræsentantskabet, er 26 % pr. 31. december 2019. Sparekassen arbejder for, at repræsentantskabet skal udgøres af mindst 30 % kvinder. Der er valg til repræsentantskabet i foråret 2021, og i 2020 igangsættes arbejdet med at finde kandidater til repræsentantskabet, og heri ligger en opgave i at opfordre flere kvinder til at stille op til valget.

Det er også målet, at 30 % af de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer skal være kvinder. Bettina Jørgensen er ultimo 2019 det eneste kvindelige repræsentantskabsvalgte medlem af bestyrelsen. Blandt Sparekassens medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er 1 ud af 3 nu kvinder. Pia Kjær Nielsen trådte ud af bestyrelsen i foråret 2019 og blev erstattet af Michael Peter Holm. Da bestyrelsen midlertidigt er udvidet til 10 medlemmer, udgør kvinder 20 procent af Sparekassens bestyrelse ultimo 2019.

Sparekassens arbejde med mangfoldighed og det underrepræsenterede køn er udførligt beskrevet i den lov-

pligtige redegørelse om det underrepræsenterede køn. Redegørelsen kan læses på Sparekassens hjemmeside⁸.

2020 – begyndelsen på forandringens årti

I februar 2019 lancerede Sparekassen sin Strategi 2021, "Til fælles bedste". Strategien handler på den ene side om at bevare Sparekassens særkender og at udvikle Sparekassen i overensstemmelse med de værdier, den blev grundlagt på. På den anden side er det også en meget forretningsorienteret strategi med fokus på, at Sparekassen skal være omstillingsparat for at sikre dens eksistens om både 10, 20 og 50 år.

Udviklingen i sektoren er båret af kundernes ændrede adfærd og nye digitale muligheder, både for kunderne og Sparekassens egne værktøjer. For fortsat at leve op til kundernes forventninger og for at drage den fulde nytte af den teknologiske udvikling, må Sparekassen og medarbejderne være forberedt på forandringer. Både i måden, Sparekassen møder kunderne på, og måden arbejdet organiseres på.

For at ruste alle medarbejdere bedst muligt til den opgave, bliver 2020 et år med fokus på uddannelse. Alle medarbejdere i Sparekassen skal gennemføre et to dage langt internatkursus med titlen "TAK - Det mentale KRAM". Målet er at gøre medarbejderne forandringsparate, mere robuste og fokusere på de ting, de kan ændre på og acceptere de vilkår, de ikke har indflydelse på.

Bæredygtighed og god governance vil også være fokusområder i 2020. Det er i dag en kerneopgave for et pengeinstitut på linje med kundebetjening at løse den samfundsopgave at sikre, at Sparekassen ikke bliver misbrugt til hvidvask, anden økonomisk kriminalitet eller terrorfinansiering.

Det er ét element af at være et bæredygtigt pengeinstitut. God rådgivning med kundens behov i højsædet, at være en god arbejdsplads og at iværksætte konkrete indsatser for at bidrage til den grønne omstilling er andre elementer.

Steen R. Søndergaard, afdelingsdirektør
Dennis Borre Haupt, rådgiver
i Hørning-afdelingen

God selskabsledelse

Redegørelse for god selskabsledelse i Middelfart Sparekasse

Indledning

Middelfart Sparekasse drives af et ønske om at skabe merværdi for det samfund, vi er en del af. Det mener vi, at vi bedst muligt opnår ved at opføre os ordentligt og ansvarligt og ved at føre en åben og inddragende dialog med vores interessenter. Derfor er det helt naturligt, at vi forholder os aktivt til anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse samt Finans Danmarks ledelseskodex.

Formålet er at sikre åbenhed om rammerne for ledelsen af Middelfart Sparekasse samt fortsat at udvikle den generelle ledelseskvalitet, hvilket er vigtigt for interessenternes tillid til os som pengeinstitut.

I Governance-redegørelsen for regnskabsåret 2019, som kan læses i sin fulde længde på Sparekassens hjemmeside⁹, har bestyrelsen forholdt sig til Komitéen for god Selskabsledelses 47 anbefalinger af 23. november 2017, hvor Sparekassen efterlever 40 anbefalinger og delvist efterlever 2 anbefalinger. Der er 5 anbefalinger, som Sparekassen ikke lever op til, og hvor Sparekassen har valgt at indrette sig på en anden måde end den, der fremgår af anbefalingerne.

Bestyrelsen har ligeledes forholdt sig til Finans Danmarks ledelseskodex¹⁰ af 22. november 2013. Her efterlever Sparekassen 11 af 12 anbefalinger, og 1 anbefaling efterleves delvist. I redegørelsen er der udførlige beskrivelser af Sparekassens efterlevelse af anbefalingerne samt forklaringer på, hvorfor Sparekassen på visse områder har valgt at indrette sig på en anden måde end anbefalet.

Bestyrelsens arbejde

Arbejdet med repræsentantskabet

Bestyrelsen har i 2019 arbejdet med fortsat at udvikle

repræsentantskabet som Sparekassens øverste myndighed og som rekrutteringsgrundlag til bestyrelsen.

Sparekassens repræsentantskab omfattes indirekte af de skærpede krav til bestyrelsens sammensætning og kompetencer, idet minimum fire ud af de i alt seks (midlertidigt syv) repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer skal vælges blandt repræsentantskabets medlemmer.

Forudsætningen for et levende og aktivt repræsentantskab er, at medlemmerne får relevante opgaver og kvalificerede input at tage udgangspunkt i.

Sparekassens nye treårige strategi, "Til fælles bedste", har ni indsatsspor, og blandt andet på baggrund af input fra repræsentantskabet i strategiprocessen er "Vores demokrati" et af de ni indsatsspor.

I 2019 har Sparekassens repræsentantskab i særlig grad arbejdet med udmøntningen af et af Sparekassens ni indsatsspor i Strategi 2021 – "Vores demokrati". Bestyrelsen har aktivt inddraget repræsentantskabet i arbejdet med at lægge rammerne for det kommende repræsentantskabsvalg i 2021, herunder drøftelser af repræsentantskabets fremtidige opbygning og drøftelser af, hvordan vi sikrer mange kandidater til repræsentantskabsvalget og en høj stemmeprocent.

Ud over inddragelse i strategiarbejdet ligger det bestyrelsen på sinde, at repræsentantskabsmedlemmerne har mulighed for løbende at opkvalificere deres viden om finanssektoren. Sparekassen tilbyder online-undervisningsforløb i det omfang, et medlem efterspørger det.

9 <https://midspar.dk/aarsrapport2019>

10 <https://finansdanmark.dk/media/38368/ledelseskodex.pdf>

Valg til bestyrelsen

Ved det ordinære repræsentantskabsmøde torsdag den 28. februar 2019 var der valg til Sparekassens bestyrelse. Bo Skouby Rosendahl valgte ikke at genopstille, og bestyrelsen indstillede repræsentantskabsmedlem Jens Christian Skifter til den ledige post i bestyrelsen. Repræsentantskabet valgte Jens Christian Skifter uden modkandidat.

Efter flere års stærk, organisk vækst nåede Sparekassens samlede forretningsomfang i 2019 et niveau, hvor det stod klart, at Sparekassen ville rykke fra Gruppe 3 til Gruppe 2-pengeinstitutterne. Det skete formelt i december 2019, da Finanstilsynet udsendte sin årlige størrelsesgruppering af landets pengeinstitutter. Med "oprykningen" følger et krav om, at mindst ét bestyrelsesmedlem skal have ledelsesmæssig erfaring fra finanssektoren. Den person fandtes ikke i hverken bestyrelsen eller repræsentantskabet, så efter en grundig udvælgelsesproces, kunne repræsentantskabet onsdag den 21. august 2019 vælge Flemming Bisgaard Nielsen til Sparekassens bestyrelse.

Flemming Bisgaard Nielsen har blandt andet været direktør i Sparekassen Sjælland-Fyn, og er bestyrelsesformand i færøske Betri Banki. Desuden har han IT-faglige kompetencer via sit job som forretningschef i datacentralen BEC, og bestyrelsen anser derfor Flemming Bisgaard Nielsen for et oplagt og stærkt valg til bestyrelsen.

I forbindelse med valget af Flemming Bisgaard Nielsen godkendte repræsentantskabet en midlertidig udvidelse af Sparekassens bestyrelse fra 9 til 10 medlem-

mer. Frem til det ordinære repræsentantskabsmøde den 27. februar 2020 består bestyrelsen af 10 personer. Derefter udtræder Åge Almtoft ét år før udløbet af sin valgperiode, hvorefter bestyrelsen atter er på ni personer – seks repræsentantskabsvalgte og tre medarbejdervalgte.

Bestyrelsesudvalg og deres væsentligste aktiviteter

Ved den årlige nedsættelse af bestyrelsesudvalg, som fandt sted den 26. marts 2019, besluttede bestyrelsen at nedsætte tre udvalg frem for tidligere to. Konkret blev det besluttet at dele det hidtidige Revisions- og risikoudvalg i to, så Sparekassen i dag har disse tre udvalg: Revisionsudvalget, Risikoudvalget samt Nominerings- og vederlagsudvalget. Beslutningen om at dele revisions- og risikoudvalget i to skete på baggrund af den omfattende arbejdsomængde, der efterhånden var samlet i udvalget.

Udvalgenes væsentligste aktiviteter svarer til de opgaver, der er beskrevet på Sparekassens hjemmeside¹¹. Revisionsudvalget har i 2019 haft særligt fokus på at få det nye udvalg i drift, herunder udarbejdet kommissorium for udvalget. Desuden har Risikoudvalget haft fokus på Sparekassens interne retningslinjer for at sikre, at retningslinjerne opfylder lovgivningens krav. Fokus har i 2019 især været på rapporteringen og valideringen af nedskrivningsberegningerne. Arbejdet i Nominerings- og vederlagsudvalget har drejet sig om arbejdet med indsatspor 1 - "Vores demokrati" - i Strategi 2021 samt arbejdet med at forberede repræsentantskabsvalget i 2021.

11 <https://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/bestyrelse/bestyrelsens-udvalg/>

Bestyrelsens organisering

Bestyrelsens sammensætning pr. 21. august 2019

Allan Buch (bestyrelsesformand) – arbejdende bestyrelsesformand i Bælternes Fiskeriforening
Bettina Jørgensen – virksomhedsejer
Claus Nielsen – erhvervsrådgiver
Flemming Bisgaard Nielsen, forretningschef
Henrik Higham Schlüter (næstformand) - advokat

Jan Melgaard – direktør og virksomhedsejer
Jens Christian Skifter - selvstændig developer
Michael Peter Holm – erhvervsrådgiver
Rikke Jakobsen – MS Personalebank og fællestillidsmand
Åge Almtoft – direktør

Bestyrelsen har pr. 21. august 2019 nedsat følgende udvalg

Revisionsudvalg

Åge Almtoft, udvalgsformand
Flemming Bisgaard Nielsen
Jan Melgaard
Michael Peter Holm

Risikoudvalg

Henrik Higham Schlüter, udvalgsformand
Allan Buch
Claus Nielsen

Nominerings- og vederlagsudvalg

Bettina Jørgensen, udvalgsformand
Jens Christian Skifter
Rikke Jakobsen

Bestyrelse 10 medlemmer

Revisionsudvalg 4 medlemmer

Risikoudvalg 3 medlemmer

Nominerings- og vederlagsudvalg 3 medlemmer

Ad hoc udvalg

Udvalgenes kommissorier, hvori deres opgaver og forpligtelser er detaljeret beskrevet, er offentliggjort på Sparekassens hjemmeside¹².

Fra venstre Bettina Jørgensen, Jan Melgaard, formand Allan Buch, Flemming Bisgaard Nielsen, adm. direktør Martin Nørholm Baltser, næstformand Henrik Higham Schlüter, Michael Peter Holm, Claus Nielsen, Åge Almtoft, Jens Christian Skifter og Rikke Jakobsen.

¹² <https://midspar.dk/om-midspar/sparekassen/bestyrelse/bestyrelsens-udvalg/>

Information om bestyrelsen

Allan Buch

Ejer af Skrillinge Strand Bundgarnsfiskeri
Født 21. januar 1962

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2010
- Medlem af repræsentantskabet siden 1992

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2020

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 100.000 kr. – uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Indsigt i den finansielle branche
- Politisk indsigt
- Kendskab til virksomheder og brancherelevante offentlige institutioner

Personlige kompetencer

- Samfundsmæssigt kendskab
- Stor bestyrelseserfaring
- Strategisk tænkning

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Uddannelse for bestyrelsesformænd, Finanssektorens Uddannelsescenter

Udvalg i bestyrelsen

- Risikoudvalget

Andre ledelseshverv

- Arbejdende bestyrelsesformand i Bælternes Fiskeriforening
- Bestyrelsesformand i Danske Fiskeres Forsikring
- Bestyrelsesformand i Trefor El-net
- Bestyrelsesformand i Middelfart Spildevand A/S
- Bestyrelsesformand i Middelfart Spildevand Holding A/S
- Bestyrelsesformand i Middelfart Service A/S
- Bestyrelsesmedlem i EWII S/I

Fremmøde

100 %

Bettina Jørgensen

Direktør i Rethink Consulting ApS
Født den 14. november 1962

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2017
- Medlem af repræsentantskabet siden 2016

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2021

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 100.000 kr. - uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Strategisk forretningsudvikling
- Ledelse

- Økonomi
- Etik og moral i erhvervslivet/organisationer.

Personlige kompetencer

- Energibundt
- Positiv og livsglad
- Cand. oecon fra Aarhus Universitet
- Master i filosofi

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget (formand)

Andre ledelseshverv

- Direktør i Meec Invest ApS
- Sidder i flere advisory boards

Fremmøde

95 %

Claus Nielsen

Erhvervsrådgiver
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem
Født 20. juni 1979

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2015

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2020

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Nej, idet medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke kan anses for uafhængige

Garantkapital

- 20.000 kr. – uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Økonomisk forståelse og indsigt i den finansielle sektor

- Stor erfaring fra erhvervsområdet og med kreditgivning til både privat og erhverv
- Strategi og forretningsudvikling

Personlige kompetencer

- Helhedsorienteret
- Resultatorienteret
- Mod til at udfordre

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Risikoudvalget

Fremmøde

- 100 %

Flemming Bisgaard Nielsen

Forretningschef i BEC
Født 4. november 1959

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2019

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2020

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 100.000 kr.

Faglige kompetencer

- Uddannet i bank, HD
- Praktisk erfaring fra en række pengeinstitutter gennem ca. 40 år inden for de fleste fagområder og på mange organisatoriske

niveauer – med spændvidde fra elev til direktør.

Personlige kompetencer

- Forståelse af de indre sammenhænge i et pengeinstitut og de omgivende interessenter
- Bred ledelseserfaring
- Indsigt i IT-projektstyring
- Analytisk og struktureret tilgang

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Revisionsudvalget

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesformand for Betri Bank, Færøerne

Fremmøde

- 100 %

Henrik Higham Schlüter

Advokat, partner og bestyrelsesformand hos Codex Advokater i Vejle
Født 23. november 1964

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden juni 2018, næstformand siden december 2018

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2020

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 100.000 kr. - uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Mere end 25 års erfaring som erhvervsadvokat med speciale i selskabsret, fast ejendom, virksomhedsoverdragelser og bestyrelsesarbejde

- Sprogligt interesseret - taler engelsk og tysk flydende

Personlige kompetencer

- Løsningsorienteret
- Ønske og vilje til at bidrage til Sparekassens bedste

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Risikoudvalget (formand)

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesmedlem i en række danske virksomheder

Fremmøde

- 95 %

Jan Melgaard

Direktør og virksomhedsejer i Lighthouse Aviation A/S

Født 29. november 1961

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2015
- Medlem af repræsentantskabet siden 2012

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2020

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 350.000 kr. – uændret i 2019

Faglige kompetencer

- International bank- og kapitalmarkedserfaring

- "Big ticket" investeringsbeslutninger (inkl. statistiske analyser)
- Internationale skatte- og juraspørgsmål
- Management af multikulturelle teams med højt kompetenceniveau

Personlige kompetencer

- Integritet
- Åben og respektfuld kommunikation
- International forhandling

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Revisionsudvalget

Andre ledelseshverv

- Arbejdende bestyrelsesformand i FPG Amentum Ltd., Dublin

Fremmøde

- 91 %

Jens Christian Skifter

Selvstændig developer med ejendomsudvikling

Født 6. januar 1970

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2019

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2021

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 105.000 kr.

Faglige kompetencer

- Stor viden om investeringsejendomme
- Ledelse generelt
- Forretningsudvikling

Personlige kompetencer

- Arbejdsom
- Løsningsorienteret - etik før profit - ordentlighed - loyal

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Bestyrelsesuddannelse, Finanssektorens Uddannelsescenter

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget

Andre ledelseshverv

- Direktør i forskellige selskaber, via medejerskab

Fremmøde

- 95 %

Rikke Jakobsen

MS Personalebank, arbejdsmiljørepræsentant og fællestillidsmand
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem
Født 24. august 1966

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2018

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2020

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Nej, idet medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke kan anses for uafhængige

Garantkapital

- 25.000 kr., uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Forretningsmæssig, regnskabsmæssig og økonomisk forståelse

- Brancheerfaring som erhvervsrådgiver og erhvervsmedarbejder siden 1985
- Uddannelse inden for tillidsmandshvervet med diverse overbygninger.

Personlige kompetencer

- Stort engagement
- Ønske og vilje til at bidrage til Sparekassens bedste
- Nysgerrig netværker med stor kontakthflade og evne til at skabe brugbare relationer

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Nominerings- og vederlagsudvalget

Fremmøde

100 %

Michael Peter Holm

Erhvervsrådgiver
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem
Født 20. oktober 1974

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2019

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2021

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Nej, idet medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke kan anses for uafhængige

Garantkapital

- 10.000 kr.

Faglige kompetencer

- Økonomisk forståelse og indsigt i den finansielle sektor

- Stor erfaring fra erhvervsområdet og med kreditgivning til både privat og erhverv
- Strategi og forretningsudvikling

Personlige kompetencer

- Helhedsorienteret
- Resultatorienteret
- Bidrager med holdninger, tiltag og idéer

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S
- Bestyrelsesuddannelse, Finanssektorens Uddannelsescenter

Udvalg i bestyrelsen

- Revisionsudvalget

Fremmøde

- 100 %

Åge Almtoft

Direktør i Almtoft Invest ApS
Født 20. april 1956

Anciennitet

- Medlem af bestyrelsen siden 2009

Udløbet af den aktuelle valgperiode i bestyrelsen

- 2021

Kan medlemmet anses for uafhængigt

- Ja

Garantkapital

- 5.000 kr. – uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Uddannet cand. merc. i revision og statsautoriseret revisor
- Erfaring fra ledelse på højt niveau i stor virksomhed og som økonomidirektør i børsnoteret virksomhed

Personlige kompetencer

- Høj integritet
- Uafhængighed
- Særlige kvalifikationer ift. Finanstilsynets vurdering og/eller Sparekassens forretningsmodel
- Revisionskyndigt bestyrelsesmedlem

Bestyrelsesrelevante kurser i 2019

- Bestyrelsesseminar, 3S

Udvalg i bestyrelsen

- Revisionsudvalget

Andre ledelseshverv

- Direktør i Jim Finans ApS

Fremmøde

- 95 %

Bestyrelsen

Information om direktion

Martin Nørholm Baltser

Administrerende direktør

Født 3. august 1962

Garantkapital

- 75.000 kr. – uændret i 2019

Faglige kompetencer

- Ledelse
- Bankdrift
- Kredit

Personlige kompetencer

- Visionær
- Tillidsfuld
- Ærlig

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesformand i NEM Forsikring A/S
- Bestyrelsesformand i Leasing Fyn Middelfart A/S
- Bestyrelsesformand i Leasing Fyn Bank A/S
- Næstformand i nærpension A/S
- Bestyrelsesmedlem i Trekantens Ejendoms-selskab A/S
- Bestyrelsesmedlem i Kulturøen A/S
- Bestyrelsesmedlem i Kulturøens Bycenter A/S
- Bestyrelsesmedlem i NEXT Forsikring A/S

Såvel bestyrelse som direktion aflønnes med fast vederlag, som fremgår nedenfor. Der udbetales således ikke variable lønde til direktion og bestyrelse. Sammensætningen af bestyrelsens og direktionens samlede vederlag fremgår af note 6 i årsregnskabet samt af Sparekassens lønpolitik, som kan læses på Sparekassens hjemmeside¹³.

Navn	Vederlag 2019 (1.000 kr.)
Allan Buch (formand)	370
Bettina Jørgensen (formand for Nominerings- og vederlagsudvalget)	195
Claus Nielsen	166
Flemming Bisgaard Nielsen ¹⁴	60
Henrik Higham Schlüter (næstformand og formand for Risikoudvalget)	293
Jan Melgaard	166
Jens Christian Skifter ¹⁵	138
Michael Peter Holm ¹⁵	138
Rikke Jakobsen	164
Åge Almtoft (formand for Revisionsudvalget)	201
Martin Nørholm Baltser (direktion)	3.917

¹³ <https://midspar.dk/aarsrapport2019>

¹⁴ Flemming Bisgaard Nielsen blev valgt ind i bestyrelsen pr. 21. august 2019, hvorfor hans honorar er lavere end de øvrige bestyrelsesmedlemmers

¹⁵ Jens Christian Skifter og Michael Peter Holm blev valgt ind i bestyrelsen pr. 1. marts 2019, hvorfor deres honorar er lavere end de øvrige bestyrelsesmedlemmers

Koncern- og årsregnskab

Trine Hauge Christensen, økonomi- og regnskabschef
Helle Hindsgavl, controller i økonomiafdelingen

Resultatopgørelse

Beløb i 1.000 kr.

		Sparekassen		Koncernen	
Note		2019	2018	2019	2018
2	Renteindtægter	255.571	269.532	279.097	289.970
3	Negative renteindtægter	-11.569	-5.678	-11.569	-5.932
4	Renteudgifter	-8.678	-11.535	-9.237	-12.005
5	Negative renteudgifter	1.737	246	1.737	246
	Netto renteindtægter	237.061	252.565	260.028	272.279
	Udbytte af aktier m.v.	11.324	2.578	11.324	2.578
6	Gebyrer og provisionsindtægter	279.840	229.618	290.075	240.818
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-10.625	-9.354	-10.885	-9.123
	Netto rente- og gebyrindtægter	517.600	475.407	550.542	506.552
7	Kursreguleringer	58.094	7.355	57.935	7.236
	Andre driftsindtægter	1.582	1.920	12.948	9.350
8, 9	Udgifter til personale og administration	-404.142	-377.775	-422.603	-392.529
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-4.873	-2.980	-7.118	-422
	Andre driftsudgifter	-666	-432	-2.325	-435
10	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-15.136	-18.357	-16.700	-20.583
	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	14.780	17.087	-1.479	-2.541
	Resultat før skat	167.239	102.225	171.200	106.628
11	Skat	-20.311	-10.103	-24.272	-14.506
	Årets resultat	146.928	92.122	146.928	92.122
	Forslag til resultatdisponering				
	Foreslået rente til garantier	17.850	17.137		
	Overført fra/til overført overskud	129.078	74.985		
	I alt anvendt	146.928	92.122		
	Totalindkomstopgørelse:				
	Årets resultat	146.928	92.122	146.928	92.122
	Anden totalindkomst:				
	Regulering som følge af ændret regnskabspraksis i associeret virksomhed	0	-791	0	-791
	Værdiregulering af domicilejendomme	1.239	0	1.239	0
	Værdiregulering af sikringsinstrumenter	-81	-74	-81	-74
	Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	18	16	18	16
	Anden totalindkomst efter skat	1.176	-849	1.176	-849
	Årets totalindkomst	148.104	91.273	148.104	91.273

Balancen · Aktiver

Beløb i 1.000 kr.

		Sparekassen		Koncernen	
Note		2019	2018	2019	2018
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	247.716	192.525	247.716	192.525
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.676.788	1.803.732	1.674.451	1.804.318
13	Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	89	443	89	443
13	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.957.708	5.861.588	6.078.971	5.951.548
	Obligationer til dagsværdi	2.745.934	1.689.530	2.757.011	1.701.314
	Aktier m.v.	302.078	314.583	302.078	314.583
14	Kapitalandele i associerede virksomheder	72.301	73.780	72.301	73.780
14	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	257.623	256.943	0	0
15	Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.026.899	1.685.196	2.026.899	1.685.196
16	Immaterielle aktiver	0	0	646	283
17	Grunde og bygninger, i alt	31.947	13.532	257.948	238.810
	Investerings ejendomme	29.092	11.851	80.348	59.125
	Domicilejendomme	2.855	1.681	177.600	179.685
18	Øvrige materielle aktiver	22.435	21.590	30.381	30.895
	Aktuelle skatteaktiver	7.277	3.986	9.554	8.072
11	Udskudte skatteaktiver	2.406	2.848	0	0
	Aktiver i midlertidig besiddelse	2.014	18.614	2.014	18.614
	Andre aktiver	77.582	87.456	108.456	119.645
	Periodeafgrænsningsposter	62.974	51.108	72.519	52.191
	Aktiver i alt	13.493.771	12.077.454	13.641.034	12.192.217

Balancen · Passiver

Beløb i 1.000 kr.

		Sparekassen		Koncernen	
Note		2019	2018	2019	2018
	Gæld				
19	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	149.901	97.559	171.533	115.570
20	Indlån og anden gæld	9.347.689	8.679.538	9.407.603	8.725.231
	Indlån i puljeordninger	2.026.899	1.685.196	2.026.899	1.685.196
21	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	24.878	0	24.878	0
	Andre passiver	346.724	255.350	365.777	274.528
	Periodeafgrænsningsposter	1.482	1.730	18.834	9.260
	Gæld i alt	11.897.573	10.719.373	12.015.524	10.809.785
	Hensatte forpligtelser				
11	Hensættelser til udskudt skat	0	0	29.312	24.344
10	Hensættelser til tab på garantier	19.496	20.573	19.496	20.580
	Andre hensatte forpligtelser	1.428	4.231	1.428	4.231
	Hensatte forpligtelser i alt	20.924	24.804	50.236	49.155
	Efterstillede kapitalindskud				
22	Efterstillede kapitalindskud	188.931	99.828	188.931	99.828
	Egenkapital				
	Garantkapital	615.544	591.564	615.544	591.564
	Overført overskud	750.754	623.729	738.453	609.949
	Opskrivningshælgelse	2.434	1.195	2.434	1.195
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	12.301	13.780
	Renter garantkapital	17.850	17.137	17.850	17.137
	Værdiregulering af sikringsinstrumenter	-239	-176	-239	-176
	Egenkapital i alt	1.386.343	1.233.449	1.386.343	1.233.449
	Passiver i alt	13.493.771	12.077.454	13.641.034	12.192.217
23	Eventualforpligtelser og sikkerhedstillelse				
24	Regnskabsmæssig sikring				
25	Afledte finansielle instrumenter				
26	Koncernoversigt				
27	Kapitalkrav				
28	Risikostyring				
29	Anvendt regnskabspraksis				

Egenkapitalopgørelse · Sparekassen

Beløb i 1.000 kr.

	Garant- kapital	Overført resultat	Opskriv- ningshen- læggelse	Renter garant- kapital	Ændring dagsværdi sikr. instr.	I alt
Egenkapital 1. januar 2018	543.238	567.297	1.195	15.937	-118	1.127.549
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	-18.892	0	0	0	-18.892
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9 i tilknyttet virksomhed	0	-2.376	0	0	0	-2.376
Egenkapital 1. januar 2018, herefter	543.238	546.029	1.195	15.937	-118	1.106.281
Totalindkomst i 2018						
Årets resultat	0	92.122	0	0	0	92.122
Regulering som følge af ændret regnskabspraksis i associeret virksomhed	0	-791	0	0	0	-791
Værdiregulering af sikringsinstrumenter i tilknyttet virksomhed	0	0	0	0	-74	-74
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter i tilknyttet virksomhed	0	0	0	0	16	16
Årets totalindkomst	0	91.331	0	0	-58	91.273
Transaktioner med garantier						
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	-15.937	0	-15.937
Skat af udbetalte garantrenter	0	3.506	0	0	0	3.506
Renter garantkapital	0	-17.137	0	17.137	0	0
Ny garantkapital netto	48.326	0	0	0	0	48.326
Transaktioner med garantier i 2018 i alt	48.326	-13.631	0	1.200	0	35.895
Egenkapital 31. december 2018	591.564	623.729	1.195	17.137	-176	1.233.449
Egenkapital 1. januar 2019	591.564	623.729	1.195	17.137	-176	1.233.449
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. behandling af modtagne gebyrer og provisioner	0	-5.823	0	0	0	-5.823
Egenkapital 1. januar 2019, herefter	591.564	617.906	1.195	17.137	-176	1.227.626
Totalindkomst i 2019						
Årets resultat	0	146.928	0	0	0	146.928
Værdiregulering af domicilejendomme	0	0	1.239	0	0	1.239
Værdiregulering af sikringsinstrumenter i tilknyttet virksomhed	0	0	0	0	-81	-81
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter i tilknyttet virksomhed	0	0	0	0	18	18
Årets totalindkomst	0	146.928	1.239	0	-63	148.104
Transaktioner med garantier						
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	-17.137	0	-17.137
Skat af udbetalte garantrenter	0	3.770	0	0	0	3.770
Renter garantkapital	0	-17.850	0	17.850	0	0
Ny garantkapital netto	23.980	0	0	0	0	23.980
Transaktioner med garantier i 2019 i alt	23.980	-14.080	0	713	0	10.613
Egenkapital 31. december 2019	615.544	750.754	2.434	17.850	-239	1.386.343

Egenkapitalopgørelse · Koncernen

Beløb i 1.000 kr.	Garant- kapital	Overført resultat	Opskriv- ningshen- læggelse	Reserve for nettoopskriv- ning efter indre værdis- metode	Renter garant- kapital	Ændring dagsværdi sikr. instr.	I alt
Egenkapital 1. januar 2018	543.238	549.042	1.195	18.255	15.937	-118	1.127.549
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	-21.268	0	0	0	0	-21.268
Egenkapital 1. januar 2018, herefter	543.238	527.774	1.195	18.255	15.937	-118	1.106.281
Totalindkomst i 2018							
Årets resultat	0	95.806	0	-3.684	0	0	92.122
Regulering som følge af ændret regnskabspraksis i associeret virksomhed	0	0	0	-791	0	0	-791
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	-74	-74
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	16	16
Årets totalindkomst	0	95.806	0	-4.475	0	-58	91.273
Transaktioner med garantier							
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	0	-15.937	0	-15.937
Skat af udbetalte garantrenter	0	3.506	0	0	0	0	3.506
Renter garantkapital	0	-17.137	0	0	17.137	0	0
Ny garantkapital netto	48.326	0	0	0	0	0	48.326
Transaktioner med garantier i 2018 i alt	48.326	-13.631	0	0	1.200	0	35.895
Egenkapital 31. december 2018	591.564	609.949	1.195	13.780	17.137	-176	1.233.449
Egenkapital 1. januar 2019	591.564	609.949	1.195	13.780	17.137	-176	1.233.449
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. be- handling af modtagne gebyrer og provisioner	0	-5.823	0	0	0	0	-5.823
Egenkapital 1. januar 2019, herefter	591.564	604.126	1.195	13.780	17.137	-176	1.227.626
Totalindkomst i 2019							
Årets resultat	0	148.407	0	-1.479	0	0	146.928
Værdiregulering af domicilejendomme	0	0	1.239	0	0	0	1.239
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	-81	-81
Skat af værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	0	18	18
Årets totalindkomst	0	148.407	1.239	-1.479	0	-63	148.104
Transaktioner med garantier							
Udbetalte renter garantkapital	0	0	0	0	-17.137	0	-17.137
Skat af udbetalte garantrenter	0	3.770	0	0	0	0	3.770
Renter garantkapital	0	-17.850	0	0	17.850	0	0
Ny garantkapital netto	23.980	0	0	0	0	0	23.980
Transaktioner med garantier i 2019 i alt	23.980	-14.080	0	0	713	0	10.613
Egenkapital 31. december 2019	615.544	738.453	2.434	12.301	17.850	-239	1.386.343

Ulrik Johansen, controller i
økonomiafdelingen

Noter

Oversigt

1. Femårsoversigt og nøgletal
2. Renteindtægter
3. Negative renteindtægter
4. Renteudgifter
5. Negative renteudgifter
6. Gebyrer og provisionsindtægter
7. Kursreguleringer
8. Udgifter til personale og administration
9. Revisionshonorar
10. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter (nedskrivningskonto).
11. Skat
12. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
13. Udlån og andre tilgodehavender
14. Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder
15. Aktiver tilknyttet puljeordninger
16. Immaterielle anlægsaktiver
17. Grunde og bygninger
18. Øvrige materielle aktiver
19. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
20. Indlån og anden gæld
21. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris
22. Efterstillede kapitalindskud
23. Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelse
24. Regnskabsmæssig sikring
25. Afledte finansielle instrumenter
26. Koncernoversigt
27. Kapitalkrav
28. Risikostyring
29. Anvendt regnskabspraksis

1. Femårsoversigt og nøgletal

Hoved- og nøgletal Sparekassen

Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Netto rente- og gebyrindtægter	517.600	475.407	461.382	442.020	421.520
Kursreguleringer	58.094	7.355	22.742	-3.456	6.901
Udgifter til personale og administration	-404.142	-377.775	-358.048	-317.818	-296.266
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	-15.136	-18.357	-15.477	-32.327	-92.706
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	14.780	17.087	18.253	25.801	-3.882
Årets resultat	146.928	92.122	104.973	90.674	4.557
Udlån	5.957.797	5.862.031	5.534.323	4.747.454	4.295.267
Egenkapital	1.386.343	1.233.449	1.127.549	1.012.412	906.954
Aktiver i alt	13.493.771	12.077.454	10.776.114	8.745.709	7.366.066
Kapitalprocent	18,1	15,8	15,4	14,6	14,4
Kernekapitalprocent	15,7	14,5	14,8	14,1	13,9
Egenkapitalforrentning før skat	12,8	8,7	11,4	11,4	0,9
Egenkapitalforrentning efter skat	11,2	7,9	9,8	9,4	0,5
Indtjening pr. omkostningskrone	1,4	1,3	1,3	1,3	1,0
Renterisiko	1,9	1,1	1,6	1,3	1,4
Valutaposition	2,4	4,4	4,0	5,2	6,0
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Udlån i forhold til indlån	54,3	58,8	62,3	67,3	75,1
Udlån i forhold til egenkapital	4,3	4,8	4,9	4,7	4,7
Årets udlånsvækst	1,6	5,9	16,6	10,5	-1,0
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	430,1	384,1	278,6	383,3	205,6
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet*	-	-	271,6	231,5	192,8
Summen af store eksponeringer**	10,3	22,6	0,0	29,9	10,3
Store eksponeringer***	82,5	92,2	-	-	-
Årets nedskrivningsprocent	0,2	0,2	0,2	0,5	1,5
Afkastningsgrad	1,1	0,8	1,0	1,0	0,1

*Likviditetskrav for pengeinstitutter fastsat med hjemmel i § 152 i lov om finansiel virksomhed. Er ophævet fra og med 1. juli 2018 og erstattet af LCR-nøgletallet.

**Opgjort i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

***Opgjort i henhold til Tilsynsdiamanten. Ny opgørelsesmetode fra og med 1. januar 2018.

1. Femårsoversigt og nøgletal, fortsat

Hoved- og nøgletal koncernen

Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Netto rente- og gebyrindtægter	550.542	506.552	489.750	473.158	446.207
Kursreguleringer	57.935	7.236	22.846	-3.406	6.818
Udgifter til personale og administration	-422.603	-392.529	-373.805	-333.651	-309.784
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	-16.700	-20.583	-14.806	-34.343	-94.889
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	-1.479	-2.541	881	9.530	25.881
Årets resultat	146.928	92.122	104.973	90.674	4.557
Udlån	6.079.060	5.951.991	5.602.146	4.806.092	4.353.337
Egenkapital	1.386.343	1.233.449	1.127.549	1.012.412	906.954
Aktiver i alt	13.641.034	12.192.217	10.861.520	8.790.395	7.439.646
Kapitalprocent	18,4	16,0	15,1	14,5	14,1
Kernekapitalprocent	15,9	14,6	14,5	14,0	13,6
Egenkapitalforrentning før skat	13,1	9,1	11,8	11,6	1,1
Egenkapitalforrentning efter skat	11,2	7,9	9,8	9,4	0,5
Indtjening pr. omkostningskrone	1,4	1,3	1,3	1,3	1,0
Renterisiko	1,7	1,3	1,8	1,2	1,5
Valutaposition	2,4	4,4	4,0	5,9	6,0
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Udlån i forhold til indlån	55,3	59,7	62,9	68,2	75,8
Udlån i forhold til egenkapital	4,4	4,8	5,0	4,7	4,8
Årets udlånsvækst	2,1	6,6	16,6	10,4	5,1
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	420,2	375,2	286,8	311,8	207,6
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet*	-	-	272,0	232,0	192,6
Summen af store eksponeringer**	10,3	22,6	0,0	29,9	10,3
Store eksponeringer***	82,6	92,3	-	-	-
Årets nedskrivningsprocent	0,2	0,2	0,2	0,5	1,5
Afkastningsgrad	1,1	0,8	1,0	1,0	0,1

*Likviditetskrav for pengeinstitutter fastsat med hjemmel i § 152 i lov om finansiel virksomhed. Er ophævet fra og med 1. juli 2018 og erstattet af LCR-nøgletallet.

**Opgjort i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

***Opgjort i henhold til Tilsynsdiamanten. Ny opgørelsesmetode fra og med 1. januar 2018.

Definitioner af Finanstilsynets officielle nøgletal m.v.

Kapitalprocent

Kapitalgrundlag i procent af samlet risikoeksponering.

Kernekapitalprocent

Kernekapital i procent af samlet risikoeksponering.

Egenkapitalforrentning før skat

Resultat før skat i procent af gennemsnitlig egenkapital. Gennemsnitlig egenkapital beregnes som et simpelt gennemsnit af primo og ultimo.

Egenkapitalforrentning efter skat

Resultat efter skat i procent af gennemsnitlig egenkapital. Gennemsnitlig egenkapital beregnes som et simpelt gennemsnit af primo og ultimo.

Indtjening pr. omkostningskrone

Årets indtægter i forhold til årets udgifter inklusiv nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.

Renterisiko

Renterisiko i procent af kernekapital.

Valutaposition

Valutaindikator 1 i procent af kernekapital.

Valutarisiko

Valutaindikator 2 i procent af kernekapital.

Udlån i forhold til indlån

Udlån plus nedskrivninger i procent af indlån.

Udlån i forhold til egenkapital

Udlån divideret med egenkapital.

Årets udlånsvækst

Udlånsvækst fra primo året til ultimo året i procent.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Beholdning af likvide aktiver i procent af netto outflow over 30 dage.

Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet*

Kassebeholdning, anfordringstilgodehavender i Danmarks Nationalbank, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender i kreditinstitutter og forsikringsselskaber, ubelånte indlånsbeviser udstedt af Danmarks Nationalbank, sikre letsælgelige børsnoterede ubelånte værdipapirer og andre sikre letsælgelige og ubelånte værdipapirer. Summen af alle elementer måles i procent i forhold til 10 procent af de reducerede gælds- og garantiforpligtelser.

Summen af store eksponeringer**

Summen af store engagementer over 10 procent af kapitalgrundlaget.

Store eksponeringer***

Summen af de 20 største eksponeringer i procent af den egentlige kernekapital.

Årets nedskrivningsprocent

Årets nedskrivninger i procent af udlån plus nedskrivninger på udlån plus garantier plus hensættelser på garantier.

Afkastningsgrad

Beregnet som forholdet mellem årets resultat og aktiver i alt i procent.

*Likviditetskrav for pengeinstitutter fastsat med hjemmel i § 152 i lov om finansiel virksomhed. Er ophævet fra og med 1. juli 2018 og erstattet af LCR-nøgletallet.

**Opgjort i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

***Opgjort i henhold til Tilsynsdiamanten. Ny opgørelsesmetode fra og med 1. januar 2018.

2. Renteindtægter

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	603	445	542	411
Udlån og andre tilgodehavender	228.290	238.212	251.783	258.251
Obligationer	26.362	30.839	26.602	31.101
Afledte finansielle instrumenter, rentekontrakter	310	0	2	0
Øvrige renteindtægter	6	36	168	207
I alt	255.571	269.532	279.097	289.970

3. Negative renteindtægter

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	11.109	5.667	11.109	5.667
Obligationer	460	10	460	10
Afledte finansielle instrumenter, rentekontrakter	0	1	0	255
I alt	11.569	5.678	11.569	5.932

4. Renteudgifter

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Kreditinstitutter og centralbanker	613	436	942	701
Indlån og anden gæld	670	6.700	900	6.903
Udstedte obligationer	459	0	459	0
Efterstillede kapitalindskud	6.931	4.385	6.931	4.385
Øvrige renteudgifter	5	14	5	16
I alt	8.678	11.535	9.237	12.005

5. Negative renteudgifter

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Kreditinstitutter og centralbanker	327	246	327	246
Indlån og anden gæld	1.410	0	1.410	0
I alt	1.737	246	1.737	246

Jens Michael Jensen, erhvervsrådgiver
Jesper Krabbe Dyekær, erhvervskundechef
i Horsens-afdelingen.

6. Gebyrer og provisionsindtægter

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Værdipapirhandel og depoter	48.943	38.360	48.943	38.360
Betalingsformidling	13.958	11.493	13.958	11.493
Lånesagsgebyr	29.238	23.577	29.238	23.577
Garantiprovision	109.337	100.108	109.337	100.108
Øvrige gebyrer og provisioner	78.364	56.080	88.599	67.280
I alt	279.840	229.618	290.075	240.818

7. Kursreguleringer

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi	9	-84	9	-84
Obligationer	-15.704	-7.082	-15.863	-7.201
Aktier m.v.	68.047	19.815	68.047	19.815
Valuta	2.368	-3.631	2.368	-3.631
Afledte finansielle instrumenter, rente-, valuta- og aktiekontrakter	3.374	-1.663	3.374	-1.663
I alt	58.094	7.355	57.935	7.236

8. Udgifter til personale og administration

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Personaleudgifter				
Lønninger	192.460	182.212	203.437	193.282
Pensioner	21.655	21.244	22.805	22.330
Udgifter til social sikring	3.313	3.216	3.476	3.366
Afgifter beregnet på grundlag af lønsummen	27.482	26.172	27.482	26.172
I alt	244.910	232.844	257.200	245.150
Øvrige administrationsudgifter	159.232	144.931	165.403	147.379
Udgifter til personale og administration i alt	404.142	377.775	422.603	392.529
Gennemsnitligt antal beskæftigede omregnet til heltidsbeskæftigede	325	312	343	329
Vederlag til direktion, bestyrelse, øvrige væsentlige risikotagere og repræsentantskab:				
Direktion	3.917	3.785	3.959	3.827
Bestyrelse	1.946	1.741	1.946	1.741
Øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil	11.158	13.157	11.158	13.157
Repræsentantskab	58	216	58	216
I alt	17.079	18.899	17.121	18.941
Direktion	(1 person)	(1 person)	(1 person)	(1 person)
Kontraktilt vederlag, inkl. fri bil og multimedier	3.462	3.346	3.504	3.388
Pension	455	439	455	439
I alt	3.917	3.785	3.959	3.827
Honorarer fra øvrige ledelseshverv i koncernen	42	42	0	0
Honorarer fra øvrige ledelseshverv udenfor koncernen	375	433	375	433

Navn	Ansæt	Fødselsdag	Vederlag	Opsigelsesvilkår
Adm. direktør Martin Nørholm Balster	2012	03.08.1962	3.917	24 mdr. opsigelse fra Sparekassen og 6 mdr. fra den administrerende direktør

8. Udgifter til personale og administration (fortsat)

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Bestyrelse				
Allan Buch, formand	370	341	370	341
Bettina Jørgensen, formand for nominerings- og vederlagsudvalget	195	192	195	192
Bo Skouby Rosendahl	28	170	28	170
Bo Smith	0	32	0	32
Claus Nielsen	166	168	166	168
Flemming Bisgaard Nielsen	60	0	60	0
Henrik Higham Schlüter, næstformand og formand for risikoudvalget	293	80	293	80
Jan Melgaard	166	170	166	170
Jan Thorgaard Henriksen	0	32	0	32
Jens Christian Skifter	138	0	138	0
Michael Holm	138	0	138	0
Pia Kjær Nielsen	27	162	27	162
Rikke Jakobsen	164	133	164	133
Ulrik Sørensen	0	27	0	27
Åge Almtoft, formand for revisionsudvalget	201	234	201	234
I alt	1.946	1.741	1.946	1.741
Særlige risikotagere	(12 personer)	(12 personer)	(12 personer)	(12 personer)
Lønninger og vederlag til øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil	11.158	13.157	11.158	13.157

Pensionsvilkår for bestyrelse, direktion og særlige risikotagere	Bestyrelse	Direktion og særlige risikotagere
Pensionsordning	Der er ingen forpligtelse til at udbetale pension	Bidragbaseret gennem pensionsforsikringsselskab, hvor indbetalingerne udgiftsføres løbende

Incitamentsprogrammer

"I Middelfart Sparekasse indgås der ikke aftaler, der har karakter af incitaments aflønning. Dog er der en enkelt undtagelse, idet en væsentlig risikotager er 100 % variabelt aflønnet. Der udbetales ikke variable lønde til bestyrelsen og den administrerende direktør i Middelfart Sparekasse, hverken i form af løn, pension eller anden tilsvarende ordning. Der er i 2019 udbetalt engangsvederlag til en særlig risikotager. Beløbet er indeholdt i vederlaget til risikotageren.

8. Udgifter til personale og administration (fortsat)

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Lån mv. direktion og bestyrelse				
Størrelsen af lån, pant, kaution og garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser stiftet for nedennævnte ledelsesmedlemmer:				
Direktion	600	600	600	600
Bestyrelse	71.685	25.255	71.685	25.255

Eksponeringerne er bevilget på normale kundevilkår til en markedsrente fastsat i forhold til den enkeltes økonomiske forhold. Der er ligeledes stillet sikkerhed på normale kundevilkår. Dog har de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer personalevilkår. Rente på lån m.v. til direktion og bestyrelsesmedlemmer herunder medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er ydet i intervallet 1,25 - 6,5 %.

Sikkerhedsstillelser direktion og bestyrelse

Direktion	0	0	0	0
Bestyrelse	65.494	7.448	65.494	7.448

9. Revisionshonorar

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	537	512	667	635
Honorar for øvrige erklæringer med sikkerhed	42	63	49	70
Honorar for andre ydelser	737	142	749	157
Honorar for skatterådgivning	0	0	0	5
Revisionshonorar i alt	1.316	717	1.465	867

Honorar for øvrige erklæringer med sikkerhed vedrører lovpligtige erklæringer over for offentlige myndigheder. Honorar for andre ydelser vedrører verifikation af løbende indregning af overskud i den egentlige kernekapital og anden løbende rådgivning.

10. Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter (nedskrivningskonto)

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris:				
Individuelle nedskrivninger primo	0	217.301	0	222.961
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	-217.301	0	-222.961
Individuelle nedskrivninger ultimo	0	0	0	0
Gruppevise nedskrivninger primo	0	26.934	0	27.262
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	-26.934	0	-27.262
Gruppevise nedskrivninger ultimo	0	0	0	0
Stadie 1 nedskrivninger primo	11.482	0	13.204	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	12.704	0	14.057
Nye nedskrivninger i perioden netto	-1.554	-7.701	-1.133	-6.718
Overførsel fra stadie 1 til 2	-991	-1.432	-1.051	-1.556
Overførsel fra stadie 1 til 3	-371	-306	-382	-842
Overførsel fra stadie 2 til 1	2.000	8.217	2.148	8.264
Overførsel fra stadie 3 til 1	510	0	524	0
Nedskrivninger ultimo	11.076	11.482	13.310	13.205
Stadie 2 nedskrivninger primo	14.583	0	15.779	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	30.162	0	32.260
Nye nedskrivninger i perioden netto	604	-7.289	-443	-8.062
Overførsel fra stadie 1 til 2	4.951	1.439	5.011	1.563
Overførsel fra stadie 2 til 1	-6.672	-8.211	-6.820	-8.258
Overførsel fra stadie 2 til 3	-762	-1.518	-763	-1.724
Overførsel fra stadie 3 til 2	63	0	520	0
Nedskrivninger ultimo	12.767	14.583	13.284	15.779
Stadie 3 nedskrivninger primo	201.351	0	208.961	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	217.773	0	223.421
Nye nedskrivninger i perioden netto	-7.242	25.762	-5.758	27.847
Overførsel fra stadie 1 til 3	15.927	306	15.938	842
Overførsel fra stadie 2 til 3	9.306	1.518	9.307	1.724
Overførsel fra stadie 3 til 1	0	0	-13	0
Overførsel fra stadie 3 til 2	0	0	-457	0
Andre bevægelser	4.105	4.650	4.105	4.650
Tidligere nedskrevet, nu endeligt tabt	-32.903	-48.658	-34.468	-49.523
Nedskrivninger ultimo	190.544	201.351	197.615	208.961
Samlede nedskrivninger ultimo	214.387	227.416	224.209	237.945

10. Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter (nedskrivningskonto) (fortsat)

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Stadie 1 hensættelser primo	36	0	36	0
Nye hensættelser i perioden netto	47	36	47	36
Overførsel fra stadie 1 til 2	-1	0	-1	0
Overførsel fra stadie 2 til 1	6	0	6	0
Hensættelser ultimo	88	36	88	36
Stadie 2 hensættelser primo	94	0	94	0
Nye hensættelser i perioden netto	-24	94	-24	94
Overførsel fra stadie 1 til 2	1	0	1	0
Overførsel fra stadie 2 til 1	-36	0	-36	0
Hensættelser ultimo	35	94	35	94
Stadie 3 hensættelser primo	0	0	0	0
Nye hensættelser i perioden netto	20	0	20	0
Hensættelser ultimo	20	0	20	0
Samlede hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn ultimo	143	130	143	130
Hensættelser til tab på garantier:				
Individuelle hensættelser på garantier primo	0	5.575	0	5.575
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	-5.575	0	-5.575
Individuelle hensættelser på garantier ultimo	0	0	0	0
Stadie 1 hensættelser primo	2.378	0	2.378	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	2.872	0	2.872
Nye hensættelser i perioden netto	686	-2.122	686	-2.122
Overførsel fra stadie 1 til 2	-125	-190	-125	-190
Overførsel fra stadie 1 til 3	-10	-28	-10	-28
Overførsel fra stadie 2 til 1	128	1.846	128	1.846
Hensættelser ultimo	3.057	2.378	3.057	2.378

10. Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter (nedskrivningskonto) (fortsat)

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Stadie 2 hensættelser primo	5.857	0	5.857	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	4.630	0	4.630
Nye hensættelser i perioden netto	-768	3.030	-768	3.030
Overførsel fra stadie 1 til 2	1.463	190	1.463	190
Overførsel fra stadie 2 til 1	-1.167	-1.846	-1.167	-1.846
Overførsel fra stadie 2 til 3	-1.959	-147	-1.959	-147
Overførsel fra stadie 3 til 2	239	0	239	0
Hensættelser ultimo	3.665	5.857	3.665	5.857
Stadie 3 hensættelser primo	12.339	0	12.346	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	5.575	0	5.587
Nye hensættelser i perioden netto	-101	6.589	-108	6.584
Overførsel fra stadie 1 til 3	536	28	536	28
Overførsel fra stadie 2 til 3	0	147	0	147
Hensættelser ultimo	12.774	12.339	12.774	12.346
Samlede hensættelser til tab på garantier ultimo	19.496	20.574	19.496	20.581
Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko:				
Stadie 1 nedskrivninger primo	626	0	626	0
Ændring i anvendt regnskabspraksis vedr. IFRS 9	0	315	0	315
Nye nedskrivninger i perioden netto	14	311	418	311
Nedskrivninger ultimo	640	626	1.044	626
Samlede nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko ultimo	640	626	1.044	626
Samlede nedskrivninger og hensættelser ultimo:				
Samlede nedskrivninger og hensættelser i stadie 1	14.861	14.522	17.499	16.245
Samlede nedskrivninger og hensættelser i stadie 2	16.467	20.534	16.984	21.730
Samlede nedskrivninger og hensættelser i stadie 3	203.338	213.690	210.409	221.307
Samlede nedskrivninger og hensættelser ultimo	234.666	248.746	244.892	259.282

10. Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter (nedskrivningskonto) (fortsat)

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. indregnet i resultatopgørelsen:				
Nye nedskrivninger i perioden	69.912	94.378	74.127	100.084
Tabsbogført ej tidligere nedskrevet	1.428	1.122	1.813	1.098
Tilbageførte nedskrivninger i perioden	-50.018	-78.813	-53.375	-82.190
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-1.010	-1.487	-1.086	-1.561
Beregnet rente af nedskrivninger	-4.105	-4.650	-4.105	-4.650
Resultatpåvirkning af nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	16.207	10.550	17.374	12.781
Hensættelser til tab på garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn indregnet i resultatopgørelsen:				
Nye hensættelser i perioden	13.185	18.537	13.185	18.537
Tilbageførte hensættelser i perioden	-14.270	-11.041	-14.277	-11.046
Resultatpåvirkning af tab på garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn	-1.085	7.496	-1.092	7.491
Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko indregnet i resultatopgørelsen:				
Nye nedskrivninger i perioden	115	330	519	330
Tilbageførte nedskrivninger i perioden	-101	-19	-101	-19
Resultatpåvirkning af nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	14	311	418	311
Resultatpåvirkning af nedskrivninger og hensættelser i alt	15.136	18.357	16.700	20.583

Helle Hindsgavl, controller
i økonomiafdelingen

11. Skat

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Årets aktuelle skat	18.254	14.380	16.580	10.895
Årets ændring i udskudt skat, bogført i resultatopgørelsen	2.185	-945	7.820	6.347
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-128	-3.332	-1.219	-2.736
Heraf kompenseret af koncernselskaber	0	0	1.091	0
Skat af årets resultat	20.311	10.103	24.272	14.506
Aktuel skat, bogført på egenkapitalen	-3.770	-8.835	-3.770	-8.835
Ændring i udskudt skat, bogført på egenkapitalen	-1.643	0	-1.661	-686
Skat af egenkapitalbevægelser	-5.413	-8.835	-5.431	-9.521
Skat af årets resultat forklares således:				
Beregnet 22,0 % skat af årets resultat før skat	36.793	22.490	37.664	23.458
<i>Skatteeffekt af:</i>				
Ikke fradragsberettigede omk. og ikke skattepligtige indt.	-13.118	-4.341	-13.102	-5.400
Resultat af kapitalandele	-3.251	-3.759	325	560
Anlægsaktiver	15	-955	-487	-1.376
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	-100	-1.824	-100	-1.116
Regulering af aktuel skat vedrørende tidligere år	-28	-1.508	-28	-1.620
Beregnet skat i alt	20.311	10.103	24.272	14.506
Effektiv skatteprocent	12,1%	9,9%	14,2%	13,6%
Udskudt skat				
Udskudt skat primo	-2.848	-79	24.344	19.799
Regulering til udskudt skat primo	-100	-1.824	-1.191	-1.116
Egenkapitalbevægelser	-1.643	0	-1.661	-686
Årets forskydning i midlertidige forskelle	2.185	-945	7.820	6.347
Udskudt skat ultimo	-2.406	-2.848	29.312	24.344
<i>Specifikation af udskudt skat:</i>				
Anlægsaktiver	-4.866	-6.037	25.412	19.873
Forudbetalte omkostninger	7.618	6.391	11.817	10.464
Udlån og andre tilgodehavender samt periodeafgrænsningsposter	-5.158	-3.202	-7.917	-5.993
I alt	-2.406	-2.848	29.312	24.344

12. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	5.209	1.053.732	2.872	1.054.318
Tilgodehavender hos centralbanker	1.671.579	750.000	1.671.579	750.000
I alt	1.676.788	1.803.732	1.674.451	1.804.318
Anfordring	14.235	89.897	26.633	104.130
Til og med 3 måneder	1.662.553	1.713.835	1.646.918	1.699.766
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	0	276	131
Over 1 år og til og med 5 år	0	0	624	291
I alt	1.676.788	1.803.732	1.674.451	1.804.318

Gitte Windfeld, rådgiver
Melissa Motzfeldt, rådgiver
i Aarhus-afdelingen.

13. Udlån og andre tilgodehavender

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	89	443	89	443
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.957.708	5.861.588	6.078.971	5.951.548
	5.957.797	5.862.031	6.079.060	5.951.991
Anfordring	2.390.587	2.393.480	2.390.587	2.393.480
Til og med 3 måneder	229.229	183.500	252.270	202.032
Over 3 måneder og til og med 1 år	287.226	212.198	365.220	253.727
Over 1 år og til og med 5 år	882.911	910.372	901.382	938.003
Over 5 år	2.167.844	2.162.481	2.169.601	2.164.749
I alt	5.957.797	5.862.031	6.079.060	5.951.991
Udlån, garantier og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fordelt på sektorer og brancher				
Offentlig myndighed	3%	3%	3%	3%
Erhverv:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2%	2%	4%	4%
Industri og råstofindvinding	2%	2%	3%	3%
Energiforsyning	0%	0%	0%	0%
Bygge og anlæg	5%	4%	5%	5%
Handel	4%	4%	6%	6%
Transport, hoteller og restauranter	2%	2%	3%	3%
Information og kommunikation	0%	0%	0%	0%
Finansiering og forsikring	10%	10%	2%	2%
Fast ejendom	13%	13%	13%	13%
Øvrige erhverv	4%	5%	6%	7%
Erhverv i alt	42%	42%	42%	43%
Private	55%	55%	55%	54%
I alt	100%	100%	100%	100%

14. Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Associerede virksomheder				
Kostpris primo	60.000	40.933	60.000	40.933
Tilgang i årets løb	0	23.000	0	23.000
Afgang i årets løb	0	-3.933	0	-3.933
Kostpris ultimo	60.000	60.000	60.000	60.000
Op- og nedskrivninger primo	13.780	18.255	13.780	18.255
Årets resultat	-934	-2.540	-934	-2.540
Andre kapitalbevægelser	-545	-791	-545	-791
Tilbageførte op- og nedskrivninger	0	-1.144	0	-1.144
Op- og nedskrivninger ultimo	12.301	13.780	12.301	13.780
Regnskabsmæssig værdi ultimo	72.301	73.780	72.301	73.780
Tilknyttede virksomheder				
Kostpris primo	321.226	355.836	0	0
Afgang i årets løb	0	-34.610	0	0
Kostpris ultimo	321.226	321.226	0	0
Op- og nedskrivninger primo	-64.283	-91.694	0	0
Årets resultat	16.258	19.628	0	0
Andre kapitalbevægelser	-15.578	-22.487	0	0
Tilbageførte op- og nedskrivninger	0	30.270	0	0
Ned- og afskrivninger ultimo	-63.603	-64.283	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	257.623	256.943	0	0

15. Aktiver tilknyttet puljeordninger

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Placeret kontant	18.404	13.065	18.404	13.065
Investeringsforeningsandele	2.008.495	1.672.131	2.008.495	1.672.131
I alt	2.026.899	1.685.196	2.026.899	1.685.196

16. Immaterielle anlægsaktiver

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Samlet kostpris primo	2.214	2.214	3.825	3.638
Tilgang	0	0	459	187
Afgang	0	0	-15	0
Samlet kostpris ultimo	2.214	2.214	4.269	3.825
Ned- og afskrivninger primo	2.214	2.151	3.542	3.454
Årets ned- og afskrivninger	0	63	96	88
Tilbageførte ned- og afskrivninger	0	0	-15	0
Ned- og afskrivninger ultimo	2.214	2.214	3.623	3.542
Regnskabsmæssig værdi i alt	0	0	646	283

17. Grunde og bygninger

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Investeringsejendomme				
Dagsværdi primo	11.851	16.751	59.125	59.969
Overført fra domicilejendomme	0	0	3.982	0
Overført fra aktiver i midlertidig besiddelse	16.601	0	16.601	0
Årets tilgang	0	0	0	42
Årets afgang	-860	-4.900	-860	-4.900
Årets værdiregulering til dagsværdi	1.500	0	1.500	4.014
Dagsværdi i alt	29.092	11.851	80.348	59.125
Domicilejendomme				
Værdi primo	1.681	1.730	179.685	179.361
Overført til investeringsejendomme	0	0	-3.982	0
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	0	0	0	30
Afskrivninger	-65	-49	-447	-514
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	1.239	0	1.239	0
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	0	0	1.105	808
Omvurderet værdi i alt	2.855	1.681	177.600	179.685

18. Øvrige materielle aktiver

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Samlet kostpris primo	86.508	85.817	105.346	103.174
Tilgang	7.440	1.424	8.954	3.118
Afgang	-750	-733	-3.928	-946
Samlet kostpris ultimo	93.198	86.508	110.372	105.346
Ned- og afskrivninger primo	64.918	59.099	74.451	67.101
Årets afskrivninger	6.374	6.259	8.141	7.920
Tilbageførte ned- og afskrivninger	-529	-440	-2.601	-570
Ned- og afskrivninger ultimo	70.763	64.918	79.991	74.451
Regnskabsmæssig værdi i alt	22.435	21.590	30.381	30.895
Heraf udgør finansielt leasede aktiver	491	877	0	0

19. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Gæld til kreditinstitutter	149.901	97.559	171.533	115.570
I alt	149.901	97.559	171.533	115.570
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid				
Anfordring	137.902	85.560	137.902	85.560
Til og med 3 måneder	11.999	11.999	33.631	30.010
I alt	149.901	97.559	171.533	115.570

20. Indlån og anden gæld

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Anfordring	8.506.529	7.888.290	8.511.961	7.885.924
Med opsigelsesvarsel	5.950	17.752	60.432	65.811
Tidsindskud	41.148	35.427	41.148	35.427
Særlige indlånsformer	794.062	738.069	794.062	738.069
I alt	9.347.689	8.679.538	9.407.603	8.725.231
Indlån og anden gæld fordelt på restløbetid				
Anfordring	8.506.529	7.888.290	8.511.961	7.885.924
Til og med 3 måneder	38.026	27.436	39.474	28.541
Over 3 måneder og til og med 1 år	32.256	28.156	40.723	35.503
Over 1 år og til og med 5 år	161.429	144.067	195.197	178.904
Over 5 år	609.449	591.589	620.248	596.359
I alt	9.347.689	8.679.538	9.407.603	8.725.231

21. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Fordelt på restløbetid				
Over 1 år og til og med 5 år	24.878	0	24.878	0
I alt	24.878	0	24.878	0

22. Efterstillede kapitalindskud

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Samlede efterstillede kapitalindskud	188.931	99.828	188.931	99.828
Medregnes til kapitalgrundlag som ansvarlig kapital *)	190.000	100.000	190.000	100.000
Årets renteudgifter og periodiserede optagelsesomkostninger	6.931	4.385	6.931	4.385
Omkostninger ved optagelse	580	750	580	750

*) Der er ikke krav om fradrag af amortiserede låneomkostninger i opgørelsen af kapitalgrundlaget.

De efterstillede kapitalindskud består af følgende:

Obligationslån på 100 mio. kr. Optaget den 20. november 2018. Lånet forfalder til fuld indfrielse den 20. november 2028, og kan med tilladelse fra Finanstilsynet førtidsindfries den 20. november 2023.

Rentesatsen er fast 5,00 % p.a. frem til den 20. november 2023. Herefter er rentesatsen variabel, svarende til Cibur6-satsen med tillæg af et kreditspænd. Kreditspændet beregnes som kuponrente på 5 % p.a. fratrasket den danske 5-årige swaprente.

Obligationslån på 50 mio. kr. Optaget den 27. marts 2019. Lånet forfalder til fuld indfrielse den 27. marts 2029, og kan med tilladelse fra Finanstilsynet førtidsindfries den 27. marts 2024.

Rentesatsen er variabel med en minimumsrente på 4,00 %, svarende til Cibur6-satsen med tillæg af en margin på 4,25 % p.a. frem til den 27. marts 2024. Herefter er rentesatsen tilsvarende variabel, men med en minimumsrente på 0 % p.a.

Obligationslån på 40 mio. kr. Optaget den 27. november 2019. Lånet forfalder til fuld indfrielse den 27. november 2029, og kan med tilladelse fra Finanstilsynet førtidsindfries den 27. november 2024.

Rentesatsen er fast 4,25 % p.a. frem til den 27. november 2024. Herefter er rentesatsen variabel, svarende til Cibur6-satsen med tillæg af et kreditspænd. Kreditspændet beregnes som kuponrente på 5 % p.a. fratrasket den danske 5-årige swaprente.

23. Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelse

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Finansgarantier	1.075.608	885.946	1.080.016	890.151
Tabsgarantier for realkreditlån	1.456.176	1.277.368	1.456.176	1.277.368
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	68.405	40.957	68.405	40.957
Øvrige garantier	650.131	466.218	631.931	434.749
Garantier i alt	3.250.320	2.670.489	3.236.528	2.643.225
Huslejeforpligtelser	78.833	74.141	70.874	65.107
Leasingforpligtelser	6.890	4.955	6.890	4.955
Skandinavisk Data Center A/S*	217.052	192.294	217.052	192.294
Øvrige eventualforpligtelser	5.808	8.965	5.808	8.965
Andre eventualforpligtelser i alt	308.583	280.355	300.624	271.321
Eventualforpligtelser i alt	3.558.903	2.950.844	3.537.152	2.914.546

*Middelfart Sparekasse har indgået aftale med Skandinavisk Data Center A/S om it-løsninger. Hvis Sparekassen udtræder af aftalen, skal der betales en udtrædelsesgodtgørelse svarende til løbende år plus 4 års betalinger. Eventualforpligtelsen er pr. 31. december 2019 opgjort til 217.052 t. kr.

Middelfart Sparekasse er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Sparekassen hæfter derfor ifølge skattelovgivningens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede enheder og for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede enheder.

24. Regnskabsmæssig sikring

Beløb i 1.000 kr.

	2019	2019	2018	2018
Sparekassen	Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
Aktiver				
Udlån	22.616	22.616	23.393	23.393
Passiver				
Indlån	10.613	10.613	0	0
Ansvarlig kapital	0	0	100.000	100.000
Afledte finansielle instrumenter				
Valutaswap udlån	-22.619	-68	-23.120	-117
Valutaswap indlån	-11.348	-31	0	0
Renteswap ansvarlig kapital	0	0	-100.000	539
Netto	-738	33.130	273	123.815

Koncern	Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
Aktiver				
Udlån	84.131	84.131	83.356	83.356
Passiver				
Indlån	10.613	10.613	0	0
Ansvarlig kapital	0	0	100.000	100.000
Afledte finansielle instrumenter				
Valutaswap udlån	-76.094	-374	-68.820	-342
Valutaswap indlån	-11.348	-31	0	0
Renteswap ansvarlig kapital	0	0	-100.000	539
Netto	7.302	94.339	14.536	183.553

25. Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter anvendes primært til afdækning af Sparekassens risici. Valuta- og rentekontrakter anvendes til afdækning af Sparekassens valuta- og renterisici. Køb og salg af finansielle instrumenter med kunderne sker kun på afdækket basis. Afdækningerne kan ikke matches 100 %, hvorfor Sparekassen har en egenrisiko, der dog er særdeles beskedne.

Beløb i 1.000 kr.

	2019	2019	2018	2018
Sparekassen	Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
Uafviklede spotforretninger				
Renteforretninger, køb	22.761	-7	5.050	4
Renteforretninger, salg	22.761	50	5.050	6
Aktieforretninger, køb	2.214	279	70	339
Aktieforretninger, salg	2.432	-283	70	-343
I alt		39		6
Terminsforretninger				
Renteforretninger, køb	86.667	-208	53.759	202
Renteforretninger, salg	86.667	384	53.759	-99
I alt		176		103
Swaps				
Swaps, køb	11.348	-31	100.000	539
Swaps, salg	22.619	-68	23.120	-117
I alt		-99		422
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Op til 3 måneder:				
Renteforretninger, køb (termin)	79.070	-190	48.382	182
Renteforretninger, salg (termin)	79.098	351	48.382	-89
Swaps, køb	11.348	-31	0	0
Swaps, salg	22.619	-68	23.120	-117
I alt		62		-24
Over 3 mdr. til og med 1 år:				
Renteforretninger, køb (termin)	7.597	-18	5.377	20
Renteforretninger, salg (termin)	7.569	33	5.377	-10
I alt		15		10
Over 1 år og til og med 5 år:				
Swaps, køb	0	0	100.000	539
Swaps, salg	0	0	0	0
I alt		0		539

25. Afledte finansielle instrumenter, fortsat

Beløb i 1.000 kr.

	2019	2019	2018	2018
Koncernen	Nominel værdi	Dagsværdi	Nominel værdi	Dagsværdi
Uafviklede spotforretninger				
Renteforretninger, køb	22.761	-7	5.050	4
Renteforretninger, salg	22.761	50	5.050	6
Aktieforretninger, køb	2.214	279	70	339
Aktieforretninger, salg	2.432	-283	70	-343
I alt		39		6
Terminsforretninger				
Renteforretninger, køb	86.667	-208	53.759	202
Renteforretninger, salg	86.667	384	53.759	-99
I alt		176		103
Swaps				
Swaps, køb	11.348	-31	100.000	539
Swaps, salg	22.619	-374	68.820	-342
I alt		-405		197
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Op til 3 måneder:				
Renteforretninger, køb (termin)	79.070	-190	48.382	182
Renteforretninger, salg (termin)	79.098	351	48.382	-89
Swaps, køb	11.348	-31	0	0
Swaps, salg	22.619	-68	23.120	-117
I alt		62		-24
Over 3 mdr. til og med 1 år:				
Renteforretninger, køb (termin)	7.597	-18	5.377	20
Renteforretninger, salg (termin)	7.569	33	5.377	-10
I alt		15		10
Over 1 år og til og med 5 år:				
Swaps, køb	0	0	100.000	539
Swaps, salg	53.475	-307	45.700	-225
I alt		-307		314

26. Koncernoversigt

Beløb i 1.000 kr.	Aktivitet	Ejerandel i %	Egenkapital ultimo 2019	Resultat 2019
Navn og hjemsted				
Tilknyttede virksomheder der konsolideres:				
Trekantens Ejendomsselskab A/S, Middelfart Kommune	Ejendoms- selskab	100 pct.	243.825	9.316
Leasing Fyn Middelfart A/S, Odense Kommune	Leasing- selskab	100 pct.	13.798	6.943
Fælles kontrollerede virksomheder der konsolideres:				
Leasing Fyn Bank A/S*, Bankaktieselskab Odense Kommune	Leasing- og factoring- virksomhed	33,33 pct	109.544	7.801
Associerede virksomheder der ikke konsolideres:				
Kulturøen A/S, Middelfart Kommune	Ejendoms- selskab	50 pct.	64.992	-3.799
Kulturøens ByCenter A/S**, Middelfart Kommune	Ejendoms- selskab	50 pct.	46.903	-2.555
NEM Forsikring A/S***, Skanderborg Kommune	Forsikrings- virksomhed	20 pct.	194.199	-8.161

* Indirekte ejet via Leasing Fyn Middelfart A/S (ejerandel 33,33 %)

** Indirekte ejet via Kulturøen A/S (ejerandel 100 %)

*** Tal for egenkapital og resultat er fra 2018

Transaktioner og aftaler med dattervirksomheder og associerede virksomheder er foretaget på markedsmæssige vilkår.

Transaktionerne omfatter:

- Husleje 15.720 t. kr.
- Indtægter forbundet med ind- og udlån samt garantier 10.225 t. kr.
- Udgifter forbundet med ind- og udlån samt garantier 36 t. kr.
- Administrationsfee 1.068 t. kr.

27. Kapitalkrav

Beløb i 1.000 kr.

	Sparekassen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Samlet risikoeksponering	7.893.438	7.321.326	7.777.243	7.263.590
Solvenskrav, 8 % af samlet risikoeksponering	631.475	585.706	622.179	581.087
Garantkapital	615.544	591.564	615.544	591.564
Overført overskud	750.754	623.729	738.453	609.949
Nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	12.301	13.780
Opskrivningshenlæggelser	2.195	1.019	2.195	1.019
Renter garantkapital	17.850	17.137	17.850	17.137
Egentlig kernekapital før fradrag	1.386.343	1.233.449	1.386.343	1.233.449
Fradrag i egentlig kernekapital	147.003	175.305	147.974	175.876
Egentlig kernekapital efter fradrag (CET1)	1.239.340	1.058.144	1.238.369	1.057.573
Supplerende kapital	190.000	100.000	190.000	100.000
Kapitalgrundlag	1.429.340	1.158.144	1.428.369	1.157.573
Kernekapitalprocent og egentlig kernekapitalprocent	15,7	14,5	15,9	14,6
Kapitalprocent	18,1	15,8	18,4	16,0

28. Risikostyring

Middelfart Sparekasse er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som en del af de strategiske beslutninger og den daglige drift.

Bestyrelsen i Middelfart Sparekasse fastsætter koncernens risikopolitik og definerer rammerne for de risikoområder, som Sparekassen beskæftiger sig med. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af de tildelte risikorammer og reviderer løbende risikopolitikken, så den er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som Sparekassen drives efter, og som Sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til at styre. Den administrerende direktør fastsætter dernæst rammerne for de enkelte afdelingers og medarbejderes beføjelser ved gennemførelsen af de daglige forretninger. Dette sker via forretningsgange og instrukser.

Der er etableret funktionsadskillelse mellem de afdelinger, der indgår forretninger med kunderne og dermed påfører koncernen risici, og de afdelinger, der overvåger disse risici. Herudover udvikles Sparekassens risikofunktion og risikostyring løbende, så Middelfart Sparekasse også i fremtiden er rustet til de udfordringer, den finansielle sektor stilles overfor. Målet med de af bestyrelsen fastsatte politikker er, at Sparekassen med en stærk styring af de påtagne risici opnår en indtjening og egenkapital, der sikrer den daglige drift som selvstændigt pengeinstitut.

Middelfart Sparekasse offentliggør udover Årsrapport 2019 en omfattende risikoredegørelse¹⁶, hvori de forskellige risici og risikopolitikker beskrives mere indgående.

Typer af risici

Den finansielle risikostyring i Sparekassen omfatter kreditrisiko, markedsrisiko, operationel risiko, likviditetsrisiko og kapitalrisiko. For en beskrivelse af ovennævnte risici henvises til de følgende afsnit.

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af debitors eller modparters misligholdelse af betalingsforpligtelser indgået med Sparekassen.

Kreditrisikoen styres efter Sparekassens kreditpolitik, som er fastlagt af bestyrelsen. Politikken fastsætter principper for størrelsen, typen og omfanget af de kreditrisici, Sparekassen ønsker at påtage sig samt principper for håndtering og styring af kreditrisici.

For at sikre god risikomæssig diversificering har Sparekassen en række interne målsætninger om eksponeringer mod enkelte kunder og brancher. Sparekassen ønsker ikke nye eksponeringer, som er større end 10 % af Sparekassens kapitalgrundlag. Samtidig må ingen brancher udgøre mere end 15 % af de samlede udlån og garantier. Politikken tilpasses løbende udviklingen på forretningsområderne, så det sikres, at Sparekassen ikke påtager sig uønskede risici.

Styringen af kreditrisici foretages såvel på porteføljeniveau som på enkelt-kundeniveau i forbindelse med bevilling og løbende med særlig fokus på de eksponeringer, der vurderes at være risikofyldte. Som grundlag for enhver kreditvurdering indsamles økonomi- og regnskabsoplysninger, budgetter, rådighedsbeløb, tilbudte sikkerheder, tidligere kreditbevillinger m.v.

Den daglige kreditstyring foretages af kunderådgi-verne i samarbejde med afdelingsdirektørerne, mens den overordnede kreditstyring foretages af kreditafdelingen. Den overordnede kreditstyring omfatter blandt andet overvågning af, at kreditpolitik og bevillingsbeføjelser overholdes samt identifikation af og opfølgning på svage og nødlidende eksponeringer. Alle etablerede eksponeringer på mere end 18,0 mio. kr. skal som udgangspunkt bevilges af bestyrelsen.

Krediteksponeringer og væsentlige koncentrationer af kreditrisici

Sparekassen klassificerer kunderne i 9 grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop denne kunde. Klassificeringen sker for privatkunder på baggrund af rådigheds-

beløb, sikkerhed og reel formue, mens erhvervskunder klassificeres efter indtjening, egenkapital (solvens) og evnen til at generere pengestrømme. På baggrund af risikovurderingen gives en kundevurdering svarende til Finanstilsynets bonitetskategorier.

Tabel 1. Sparekassens interne risikoklassifikation

Koncernen		
Sparekassens risikoklassifikation	Definitioner	Finanstilsynets bonitetskategori
7	Egne selskaber	3
6	Pengeinstitutter	3
3	Utvivlsomt gode kunder	3
2a	Normal bonitet	2a
2b	Normal bonitet med visse svaghedstegn	2b
2c	Væsentlige svaghedstegn uden OIK	2c
1u	OIK uden nedskrivningsbehov	1
1m	OIK med nedskrivningsbehov	1
1t	Kunder, hvor der er bogført tab	1

Lisbeth Skovbjerg Gordon, erhvervsmedarbejder
Henrik Nygaard, afdelingsdirektør
i Middelfart Erhverv.

Nedenstående krediteksponeringer er opgjort som summen af udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier. Eksponeringen er opgjort før nedskrivninger og hen-sættelser.

Sparekassen fordeler krediteksponeringer på bran-cher, hvor udviklingen inden for den enkelte branche overvåges.

Tabel 2. Krediteksponeringer fordelt på Sparekassens interne risikoklasser

Beløb i 1.000 kr.

Koncernen 2019

Risikoklassifikation	Udlån, Garantier og Uudnyttede kreditrammer			I alt	Finanstilsynets bonitetskategori
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3		
1t	0	0	4.877	4.877	1
1m	0	0	526.511	526.511	1
1u	0	0	117.039	117.039	1
2c	426.902	206.187	0	633.089	2c
2b	3.257.226	618.652	0	3.875.878	2b
2a	5.248.147	626.564	0	5.874.711	2a
3	978.073	0	0	978.073	3
7	14.829	0	0	14.829	3
I alt	9.925.177	1.451.403	648.427	12.025.007	

Beløb i 1.000 kr.

Koncernen 2018

Risikoklassifikation	Udlån, Garantier og Uudnyttede kreditrammer			I alt	Finanstilsynets bonitetskategori
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3		
1t	0	0	7.111	7.111	1
1m	0	0	490.838	490.838	1
1u	0	0	108.073	108.073	1
2c	398.187	223.367	0	621.554	2c
2b	2.531.467	971.133	0	3.502.600	2b
2a	4.262.161	1.004.557	0	5.266.718	2a
3	1.152.351	0	0	1.152.351	3
7	46.948	0	0	46.948	3
I alt	8.391.114	2.199.056	606.022	11.196.192	

Tabel 3. Krediteksponeringer fordelt på brancher

Beløb i 1.000 kr.

Koncernen 2019

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Branche				
Offentlige myndigheder	290.685	0	0	290.685
Landbrug, jagt og skovbrug og fiskeri	344.052	60.440	53.547	458.039
Industri og råstofindvinding	274.762	73.351	39.372	387.485
Energiforsyning	53.451	377	360	54.188
Bygge og anlæg	544.530	100.374	37.549	682.453
Handel	597.119	94.578	70.802	762.499
Transport, hoteller og restauranter	215.702	57.132	27.164	299.998
Information og kommunikation	41.408	13.194	13.454	68.056
Finansiering og forsikring	383.896	7.987	14.058	405.941
Fast ejendom	1.227.307	261.067	45.138	1.533.512
Øvrige erhverv	596.954	98.020	48.591	743.565
Erhverv i alt	4.279.181	766.520	350.035	5.395.736
Private	5.355.311	684.883	298.392	6.338.586
I alt	9.925.177	1.451.403	648.427	12.025.007

Beløb i 1.000 kr.

Koncernen 2018

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Branche				
Offentlige myndigheder	299.526	0	0	299.526
Landbrug, jagt og skovbrug og fiskeri	295.727	98.725	58.770	453.222
Industri og råstofindvinding	212.288	74.060	32.083	318.432
Energiforsyning	28.502	883	0	29.384
Bygge og anlæg	431.514	120.623	40.493	592.630
Handel	469.336	191.436	57.630	718.403
Transport, hoteller og restauranter	198.372	97.696	17.681	313.749
Information og kommunikation	79.628	7.325	8.238	95.191
Finansiering og forsikring	316.315	79.380	11.620	407.315
Fast ejendom	1.197.000	195.790	45.643	1.438.432
Øvrige erhverv	566.299	154.487	49.168	769.955
Erhverv i alt	3.794.981	1.020.406	321.326	5.136.713
Private	4.296.607	1.178.650	284.696	5.759.953
I alt	8.391.114	2.199.056	606.022	11.196.192

Sparekassens maksimale krediteksponering fordelt på eksponeringstyper er angivet i tabel 4 nedenfor.

Tabel 4. Den maksimale krediteksponering

Balanceførte poster i 1.000 kr.

	Koncernen	
	2019	2018
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	1.875.752	1.953.608
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	89	443
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	6.078.971	5.951.548
Handelsbeholdning	2.787.241	1.719.328
Kapitalandele i associerede virksomheder	72.301	73.780
Ikke-balanceførte poster		
Garantier	3.236.528	2.643.225
Uudnyttede kreditter	2.474.127	2.346.042
I alt	16.525.009	14.687.974

Væksten i krediteksponeringer i 2019 på 1.837 mio. kr. er til dels en afspejling af den vækst, som Sparekassen har haft i udlån på 127 mio. kr. (2,1 %), garantier på 593 mio. kr. (22,4 %) og i uudnyttede kreditter på 128 mio. kr. (5,5 %), samt at væksten i indlån ekskl. puljeordninger på 682 mio. kr. (7,8 %) har medført et stigende indlånsoverskud, som hovedsagligt placeres i obliga-

tioner og i indskudsbeviser i Nationalbanken, hvilket også får den samlede krediteksponering til at stige.

Udviklingen i Sparekassens branchefordeling på udlån og garantier

Fordelingen af Sparekassens udlån og garantier på brancher fremgår af tabel 5 nedenfor.

Tabel 5. Branchefordeling udlån og garantier

1.000 kr.

Koncernen

	2019				2018			
	Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser		Nedskrivninger og hensættelser		Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser		Nedskrivninger og hensættelser	
	%		%		%		%	
Offentlige myndigheder	3	270.391	0	193	3	260.754	0	154
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	4	385.115	8	19.950	4	381.422	5	12.532
Industri og råstofindvinding	3	296.021	3	7.964	3	234.218	7	17.360
Energiforsyning	0	28.356	0	100	0	2.139	0	8
Bygge og anlæg	5	503.502	5	11.881	5	439.613	6	15.831
Handel	6	538.524	8	20.589	6	516.096	9	23.793
Transport, hoteller og restauranter	2	237.855	3	6.903	3	248.637	3	8.054
Information og kommunikation	1	49.345	2	5.355	0	36.524	1	2.230
Finansiering og forsikring	3	313.214	2	4.511	3	264.525	1	3.434
Fast ejendom	13	1.217.525	7	16.076	13	1.137.074	7	16.998
Øvrige erhverv	6	530.937	9	21.492	7	580.232	9	22.090
Erhverv i alt	43	4.100.394	47	114.821	43	3.840.481	47	122.331
Private	54	5.188.507	53	128.691	54	4.752.508	53	136.172
I alt	100	9.559.293	100	243.705	100	8.853.744	100	258.657

Ledelsen vurderer, at der er en tilfredsstillende spredning i porteføljen. Sparekassens største eksponeringskategori er i branchen 'Fast ejendom', som udgør 13 % af Sparekassens samlede udlån og garantier ultimo 2019 (2018: 13 %).

Det vurderes, at branchen 'Fast ejendom' er den mest risikofyldte branche for Sparekassen andelen taget i betragtning. Ved en sammenholdelse med den forøgede sikkerhedsværdi for branchen 'Fast ejendom', som forholdsmæssigt er øget fra 74,4 % i 2018 til 75,7 % i 2019, anses risikoen for at være godt afdækket. Sparekassens målsætning om en maksimal eksponering på 15 % mod enkeltbrancher og grænsen for ejendomseksponering i Finanstilsynets Tilsynsdiamant på 25 % er begge overholdt.

Sparekassen har de næststørste eksponeringer mod brancherne 'Handel' på 5,6 % (2018: 5,8 %) og på 'Øvrige erhverv' på 5,6 % (2018: 6,6 %) af Sparekassens samlede udlån og garantier. Øvrige erhverv er en sammenblanding af mange forskellige brancher, herunder f.eks. libérale erhverv og skoler m.fl.

Forøgelsen på 706 mio. kr. i de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser fordeler sig med 10 mio. kr. til offentlige myndigheder, 260 mio. kr. til erhverv i alt og 436 mio. kr. til private. Udviklingen relateret

til erhverv i alt er overordnet set bredt funderet i mellem de enkelte brancher.

Modtagne sikkerheder

Sparekassen søger at reducere risikoen på eksponeringer ved at få sikkerheder i form af pant i debitorernes aktiver.

Sikkerhedsværdierne opgøres som aktivets dagsværdi fratrukket forventede omkostninger ved overtagelse og realisation og herudover fratrækkes et haircut på min. 10 % afhængig af aktivtype. Der er ved opgørelsen af sikkerhedsværdierne set bort fra overskydende sikkerheder. De modtagne sikkerheder overvåges af kreditafdelingen, der løbende vurderer og forholder sig kritisk til sikkerhedernes værdi. Øges risikoen på en debitor, intensiveres overvågningen af de stillede sikkerheder.

Tabel 6 og 7 nedenfor viser de modtagne sikkerheders værdi fordelt på henholdsvis sikkerhedstyper og brancher.

Sparekassens sikkerheder består i høj grad af pant i fast ejendom, som udgør 67 % af de samlede sikkerheder (2018: 64 %). Branchefordelingen viser, at de største sikkerhedsværdier ligger i de brancher, hvor Sparekassens eksponeringer jf. tabel 5 tilsvarende er størst.

Tabel 6. Sikkerhedsværdi pr. sikkerhedstype

Beløb i 1.000 kr.

Sikkerhedstype	Koncernen			
	2019		2018	
	t.kr.	%	t.kr.	%
Pant i fast ejendom	3.775.491	67%	3.272.787	64%
Virksomhedspant Skadesløsbrev	591.907	11%	556.107	11%
Pant i køretøj	174.375	3%	165.309	3%
Øvrige aktiver	1.095.192	19%	1.102.430	22%
I alt	5.636.965	100%	5.096.633	100%

Tabel 7. Sikkerhedsværdi pr. branche

Beløb i 1.000 kr.

Branche	Koncernen			
	2019		2018	
	t.kr.	%	t.kr.	%
Offentlige myndigheder	3.468	0	3.126	0
Landbrug, jagt og skovbrug og fiskeri	340.689	6	341.403	7
Industri og råstofindvinding	240.460	4	187.539	4
Energiforsyning	17.962	0	2.045	0
Bygge og anlæg	441.770	8	367.994	7
Handel	466.330	8	405.572	8
Transport, hoteller og restauranter	199.537	4	206.125	4
Information og kommunikation	34.220	1	26.134	1
Finansiering og forsikring	111.979	2	122.336	2
Fast ejendom	922.237	16	845.214	16
Øvrige erhverv	345.896	6	359.713	7
Erhverv i alt	3.121.080	55	2.864.075	56
Private	2.512.417	45	2.229.432	44
I alt	5.636.965	100	5.096.633	100

De samlede udlån til private og erhverv er dækket af sikkerheder svarende til 60,6 % af udlån og garantier i 2019 mod 59,3 % i 2018. Forbedringen på 1,3 procentpoint sammen med en forbedring fra 2017 til 2018 på 7,0 procentpoint kan blandt andet forklares med, at mange nyudlån har en lavere blankoandel, og at der fortsat er øget fokus på sikkerheder.

Nedskrivninger

I forbindelse med vurdering af behov for nedskrivninger gennemgås alle engagementer over 2 % af kapitalgrundlaget samt alle øvrige engagementer, hvor der er indtrådt objektiv indikation for kreditforringelse (OIK). En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt, såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt
- Sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 30 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning.

Nedskrivningsmodellen er baseret på forventede tab ("expected loss"-model) og indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet fortsat med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, der vil være større end i stadie 2, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Årets driftspåvirkning fra nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantidebitorer er i 2019 for Sparekassen 16.700 t.kr. (2018: 20.583 t.kr.), hvilket svarer til en

nedskrivningsprocent på 0,2 % (2018: 0,2 %) af de samlede udlån og garantier.

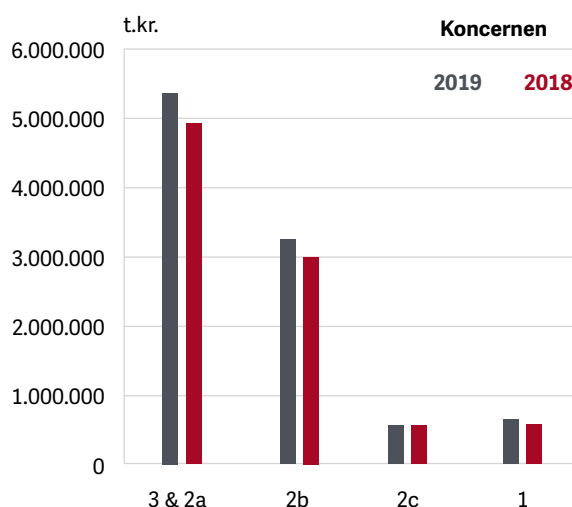
Kundevurderinger

Alle kunder i Sparekassen vurderes periodisk individuelt og tildeles en kundevurdering fra 1 til 3 ud fra følgende kriterier:

- Kundevurdering 3 gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det usandsynligt, at Sparekassen vil få tab på udlån
- Kundevurdering 2a gives til kunder med normal bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser
- Kundevurdering 2b gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn
- Kundevurdering 2c gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er objektiv indikation for kreditforringelse (OIK)
- Kundevurdering 1 gives til kunder med OIK.

I figur 1 nedenfor ses udlån og garantier (før nedskrivninger og hensættelser) fordelt på kundevurderinger. Den overordnede fordeling mellem kudekategorierne er tilfredsstillende. Andelen af kunder med væsentlige svaghedstegn og OIK er faldet fra 13 % ultimo 2018 til 12% ultimo 2019.

Figur 1. Udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser fordelt på kundevurderinger

Faldet skyldes, at Sparekassens stigning i udlån og garantier hovedsagligt kommer fra kunder med god bonitet (kundevurdering 3 & 2a), som er steget med 418

mio. kr. Udlån og garantier til kunder med visse svag-hedstegn (kundevurdering 2b) er steget med 271 mio. kr. fra ultimo 2018 til ultimo 2019. I henhold til kredit-politikken skal alle nye kunder i Sparekassen som mini-mum opfylde kriterierne for at være 2b-kunde.

Markedsrisiko

Markedsrisikoområdet dækker risici, som hidrører fra disponeringer inden for værdipapirbeholdning, valuta samt afledte finansielle instrumenter. Middelfart Sparekassens grundlæggende politik er, at sikre, at Sparekassens markedsrisici til enhver tid er passende forsigtige, og at de af bestyrelsen fastsatte mål og politikker med hensyn til markedsrisiko overholdes.

Sparekassen har for risikotyperne rente-, valuta- og aktierisiko fastsat konkrete rammer, som løbende tilpasses det aktuelle markeds- og risikobillede. Disponeringen heraf sker ud fra et mål om at have lav risiko i egenbeholdningen og inden for denne ramme at optimere afkastet i forhold til risikoen. Bestyrelsen fastsætter de interne retningslinjer og bemyndigelser for de daglige dispositioner på markedsrisikoområdet. Sparekassen overvåger markedsrisiko løbende, og direktionen modtager ugentligt rapportering om udvalgte områder, ligesom bestyrelsen ved hvert bestyrelsesmøde modtager rapportering om udviklingen i markedsrisici.

Renterisiko

Renterisikoen måles som det forventede kurstab på rentepositioner, der vil følge af en umiddelbar ændring i alle rentesatser på 1 procentpoint enten i op- eller nedadgående retning. Renterisikoen fremkommer i forbindelse med fastforrentede udlån, obligationer, indlån og funding. Finansielle derivater anvendes i begrænset omfang til afdækning af renterisici.

Hverken den samlede renterisiko eller handelsbeholdningens renterisiko må ved en ændring i den effektive rente på 1 procentpoint overstige henholdsvis 3 % og 2 % af kernekapitalen. Det fremsatte mål for renterisikoen har ikke været overskredet i løbet af 2019.

Den samlede renterisiko udgør 1,7 % af kernekapitalen pr. 31. december 2019 (2018: 1,3 %).

Aktierisiko

Aktierisikoen er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne. I tabel 8 fremgår Sparekassens aktiebe-

holdning ultimo 2019 og ultimo 2018 opdelt i børsnoterede og unoterede aktier. Beholdningen af børsnoterede aktier må ikke overstige 4,5 % af kernekapitalen, mens unoterede aktier ikke må overstige 35 % af kernekapitalen. Ingen af ovennævnte grænser har været overskredet i 2019.

Tabel 8. Aktiebeholdningens fordeling

	Koncernen			
	2019		2018	
	t.kr.	%	t.kr.	%
Børsnoterede	29.979	10%	17.526	6%
Unoterede	272.099	90%	297.057	94%
Aktier i alt	302.078	100%	314.583	100%

I tabel 9 fremgår Sparekassens aktiebeholdning ultimo 2019 og ultimo 2018 fordelt efter dagsværdihierarkiet.

Aktier i niveau 2 og 3 er primært unoterede aktier i sektorejede selskaber. Aktierne værdiansættes efter følgende principper:

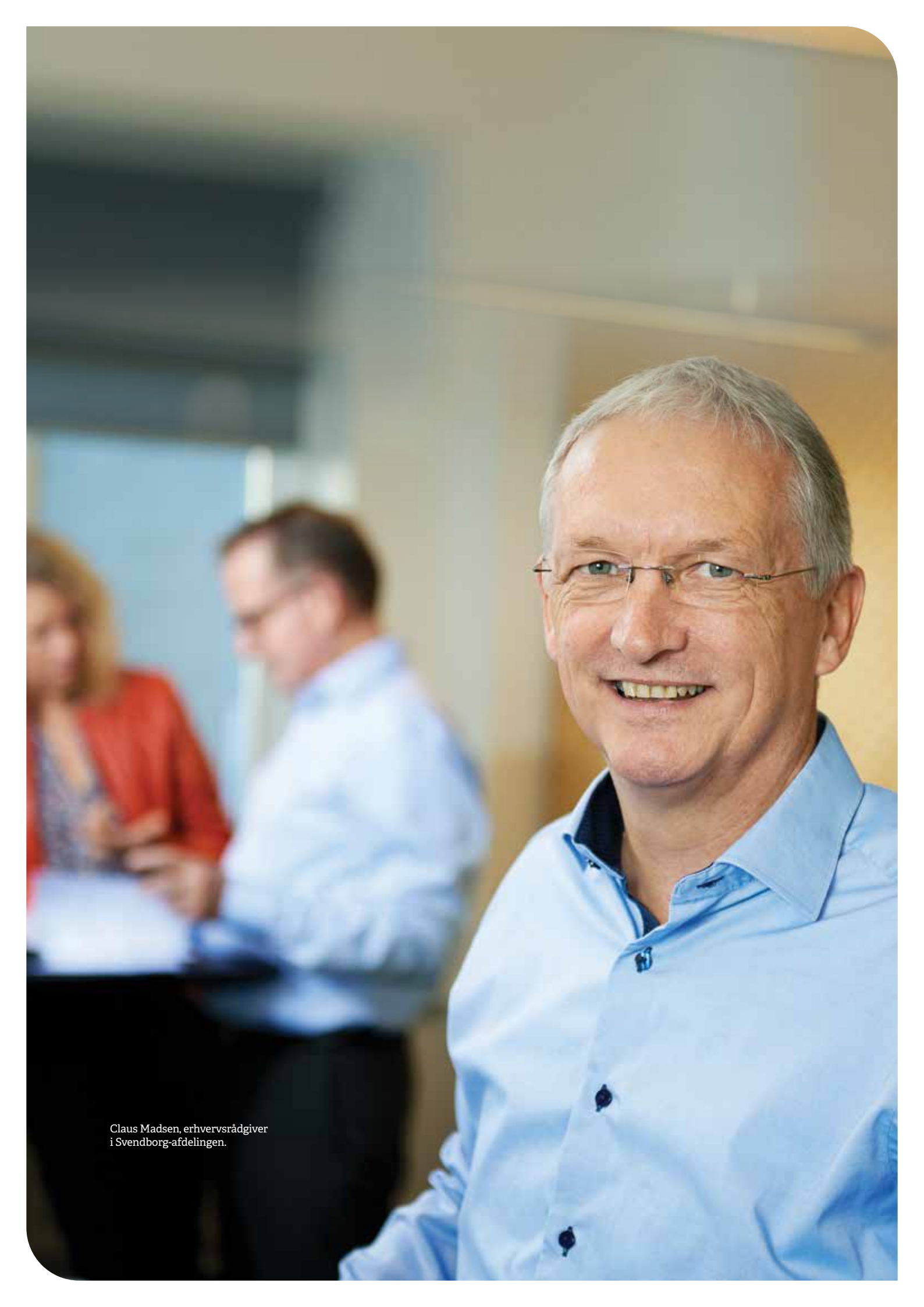
Niveau 1: Noterede priser fra anerkendt børs.

Niveau 2: Aktionæroverenskomster samt gennemførte handler i forbindelse med omfordeling af aktier i selskaberne.

Niveau 3: Ikke observerbare input, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber. Aktierne er værdiansat i henhold til Lokale Pengeinstitutters anbefalede kurser.

Tabel 9. Aktiebeholdningens fordeling efter dagsværdihierarkiet

	Koncernen			
	2019		2018	
	t.kr.	%	t.kr.	%
Noterede priser (niveau 1)	29.979	10%	17.526	6%
Observerbare priser (niveau 2)	256.692	85%	284.135	90%
Ikke observerbare priser (niveau 3)	15.407	5%	12.922	4%
Aktier i alt	302.078	100%	314.583	100%

A portrait of Claus Madsen, a middle-aged man with grey hair and glasses, smiling. He is wearing a light blue button-down shirt. The background is a blurred office setting with other people.

Claus Madsen, erhvervsrådgiver
i Svendborg-afdelingen.

Valutarisiko

Valutarisikoen (valutaindikator 1) opgøres som største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende og valutaer, hvor Sparekassen har en netto gæld. Valutaindikator 1 må ikke overstige 10 % af kernekapitalen.

Herudover må valutaindikator 2 ikke overstige 0,12 % af kernekapitalen. Valutaindikator 2 er et udtryk for, at såfremt Sparekassen ikke ændrer valutapositionerne i de følgende 10 døgn, så er der 1 % sandsynlighed for, at Sparekassen får et tab større end indikatorens værdi.

Ingen af ovennævnte grænser er overskredet i 2019. Finansielle derivater anvendes i et vist omfang til afdækning af valutarisici. Valutaindikatorerne er specificeret i tabel 10 og 11 nedenfor.

Tabel 10. Oversigt valutaindikatorer

	Koncernen	
	2019	2018
Valutaindikator 1	29.445	46.232
Valutaindikator 2	125	108

Tabel 11. Valutaindikator 1 fordelt på valutaer

	Koncernen	
	2019	2018
Valuta		
TRY	23.837	25.013
GBP	617	925
EUR	0	18.994
CHF	0	0
NOK	0	539
USD	3.776	0
Øvrige	178	81
Kollektive investeringsforeningsbeviser	1.037	680
I alt	29.445	46.232

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til dækning af likviditetsbehovet. Målet med likviditetsstyringen er, at der er sikret et tilstrækkeligt og stabilt likviditetsberedskab.

Pr. 1. oktober 2015 blev der indført et nyt likviditetsnøgletal "Liquidity Coverage Ratio" (LCR), som beskriver, hvordan Sparekassen skal være i stand til at honorere sine betalingsforpligtelser indenfor en kommende 30 dages periode i et marked, hvor der ikke er adgang til funding.

Det lovgivningsmæssige LCR-krav blev pr. 1. januar 2018 fuldt indfaset, og der er således krav om et LCR-nøgletal på minimum 100 % i 2019.

Middelfart Sparekasse har en målsætning om at have en overdækning på 60 % i forhold til lovens krav, og har siden indførelsen af LCR-nøgletallet pr. 1. oktober 2015 overholdt denne målsætning.

LCR-nøgletallet udgør 420,2 % ultimo 2019 mod 375,2 % ultimo 2018. De likvide aktiver i henhold til LCR-nøgletallet fordeler sig pr. 31. december 2019 og 2018 som vist i tabel 12.

Tabel 12. Likvide aktiver fordelt på kvalitetsklasser

	Koncernen	
	2019	2018
Level 1		
Indestående i Nationalbanken m.v.	1.862.550	1.864.502
Realkreditobligationer af ekstrem høj kvalitet	1.601.047	819.193
	3.463.597	2.683.695
Level 2		
Realkreditobligationer af høj kvalitet	33.357	80.258
Aktier af høj kvalitet	10.198	8.561
	43.555	88.819
I alt	3.507.152	2.772.514

Likviditetsbehovet planlægges både på kort og lang sigt, så likviditetsberedskabet til enhver tid er sikret. Sparekassens likviditet fremskaffes primært hos Sparekassens kunder gennem indlånsprodukter. Yderligere behov for likviditet dækkes via lån hos andre pengeinstitutter eller i Danmarks Nationalbank. Pengemarkedet anvendes til daglige udsving i likviditeten.

Overskudslikviditeten er hovedsagligt placeret i likvide aktiver af høj kvalitet, så de til enhver tid gældende krav til LCR overdækningen kan overholdes.

Operationel risiko

Sparekassen definerer operationel risiko som risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og handlinger, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Sparekassen har udarbejdet politikker, skriftlige forretningsgange og procedurer, der minimerer de risici, som kan påvirke Sparekassen. I Sparekassen sker der løbende registrering og rapportering af tab og begivenheder, som vurderes at kunne medføre operationelle risici. Med baggrund i ovennævnte foretages en vurdering af, om forretningsgange mv. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af fremtidige operationelle risici.

De operationelle risici indgår endvidere i fastsættelsen af Sparekassens kapitalprocent efter den såkaldte basisindikator metode, hvor der med baggrund i de seneste tre regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, der tillægges de risikovægtede eksponeringer til dækning af Sparekassens operationelle risici.

Kapitalrisiko

Foruden ovennævnte risici har Middelfart Sparekasse også risici forbundet med den fremtidige kapitalfremskaffelse og dermed den fremtidige kapitaldækning. Sparekassens kapital består af Sparekassens garantkapital, overførte resultater samt efterstillet kapitalindskud. Tilsammen udgør denne kapital Sparekassens

kapitalgrundlag, der til enhver tid skal dække den andel af de risikovægtede poster, som Sparekassens individuelle solvensbehov og lovgivningen foreskriver.

Sparekassens fremtidige eksistensgrundlag baserer sig på Sparekassens evne til at overholde det individuelle kapitalkrav, hvorfor risikostyring på kapitalområdet er særdeles relevant.

Risikostyringen foregår via fremskrivning og simulering af udlån, indlån, risikovægtede poster, kapitaltilbagebetalingsstrategier, resultat samt solvensbehov. Samtidig indgår fremtidige lovkrav på kapitalområdet, så Sparekassen til enhver tid overholder disse. Således sikres det, at Sparekassen under nuværende og fremtidig strategi overholder bestyrelsens og forretningsmodelens krav til kapitaloverdækning samtidig med, at fremtidige omkostninger til kapital holdes på et minimum.

Koncernens kapitalgrundlag består af kernekapital på 1.238 mio. kr. samt supplerende kapital på 190 mio. kr. Den supplerende kapital opfylder alle krav i CRD/CRR og kan fuldt ud medregnes i Sparekassens kapitalgrundlag¹⁷. Sparekassen har i 2019 udstedt supplerende kapital for 90 mio. kr.

Koncernens kapitalprocent udgør 18,4 ultimo 2019 mod 16,0 ultimo 2018. Kapitalprocenten skal dække det individuelle solvensbehov, kapitalbevaringsbufferen samt fra 2019 konjunkturudligningsbufferen og NEP-tillægget.

Den 1. januar 2019 steg kapitalbevaringsbufferen fra 1,88 % til 2,5 % og er dermed fuldt indfaset.

Den 31. marts 2019 blev konjunkturbufferen aktiveret med 0,5 % og 30. september 2019 steg denne yderligere med 0,5 %, således at konjunkturbufferen ultimo 2019 er på 1,0 %.

Den 30. juni 2020 stiger konjunkturbufferen med yderligere 0,5 % og 31. december 2020 øges denne yderligere med 0,5 %, således at konjunkturbufferen 31. december 2020 er på 2,0 %.

17 Sparekassens kapitalgrundlag er specificeret og uddybet i note 27.

I december 2019 modtog Sparekassen den årlige opgørelse af NEP-tillægget, som blev indfaset fra 1. januar 2019. NEP-tillægget udgør 1,4 % i 2020, og når det er fuldt indfaset i 2023 udgør det 4,3 %.

Sparekassen har i 2019 udstedt NEP-kapital for 25 mio. kr. Overordnet ønsker Sparekassen at dække NEP-tillægget ved hjælp af egen indtjening og vækst i garantkapitalen suppleret med NEP-kapital.

Sparekassen har på det foreliggende grundlag samt Sparekassens forventninger til perioden 2020-2024 foretaget en fremskrivning af Sparekassens kapital-situation til og med udgangen af 2024, og den viser, at Sparekassen lever op til de fuldt indfasede kapitalkrav i CRD/CRR samt NEP-kravet.

29 Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet er aflagt i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Ændret regnskabsmæssig behandling af modtagne gebyrer og provisioner

Sparekassen har foretaget en nærmere analyse af den regnskabsmæssige behandling af modtagne gebyrer og provisioner, der er direkte forbundet med etableringen af lån m.v., med henblik på vurdering af, om de

kan indtægtsføres straks eller om de skal indgå som en integreret del af lånets effektive rente, og dermed amortiseres over lånets løbetid. Analysen viser, at Sparekassen skal amortisere yderligere gebyrer, der tidligere har været indtægtsført straks.

Pr. 1. januar 2019 indregnes den akkumulerede effekt efter skat på egenkapitalen, som udgør 5.823 t. kr.

Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2018 og hoved- og nøgletal for tidligere perioder, da det ikke har været muligt at beregne effekten for tidligere perioder uden anvendelse af uforholdsmæssigt store ressourcer. Det er Sparekassens vurdering, at effekten pr. 1. januar 2018 ville have været på samme niveau som pr. 1. januar 2019, og at effekten på hoved- og nøgletal for 2018, herunder effekten af omposteringen mellem gebyrindtægter og renteindtægter ville have været uvæsentlig.

1.000 kr.

Sparekassen

	31.12.2018 Hidtidig praksis	01.01.2019 Effekt af ændret måling	01.01.2019 Ny praksis
Aktiver			
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.861.588	-7.466	5.854.122
Udskudte skatteaktiver	2.848	1.643	4.491
Passiver			
Egenkapital	1.233.449	-5.823	1.227.626

1.000 kr.

Koncernen

	31.12.2018 Hidtidig praksis	01.01.2019 Effekt af ændret måling	01.01.2019 Ny praksis
Aktiver			
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	6.078.971	-7.466	6.071.505
Passiver			
Udskudte skatteforpligtelser	29.312	-1.643	27.669
Egenkapital	1.233.449	-5.823	1.227.626

Oplysninger om regler, som endnu ikke er trådt i kraft

Leasing

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplementere bekendtgørelsen.

Ændringsbekendtgørelsen introducerer nye leasingregler, som i forhold til de hidtil gældende regler indebærer, at den regnskabsmæssige behandling hos leasingtager ikke længere kræver en sondring mellem finansiell leasing og operationel leasing. Alle leasingkontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Undtaget fra kravet om indregning af et leasingaktiv er aktiver leaset på kontrakter af kort varighed og leasede aktiver med lav værdi.

For leasinggivere er reglerne uændret. Den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter hos en leasinggiver kræver således fortsat en sondring mellem finansiell leasing og operationel leasing.

For koncerninternt leasede aktiver f.eks. ejendomme leaset af en dattervirksomhed foretages i henhold til reglerne de eliminerings, der er fornødne for at give et retvisende billede af resultat, aktiver og forpligtelser. Sparekassen har besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Det er Sparekassens vurdering, at leasingreglerne vil medføre en forøgelse af balancen på koncernniveau med omkring 60 mio.kr. med en negativ driftseffekt i resultatopgørelsen på omkring 0,5 mio. kr. i 2020.

Indvirkningen vil i øvrigt forskydes henover tid, da renteelementet i aftalerne er højt til at starte med, således at der vil være en negativ driftseffekt i resultatopgørelsen i starten af en leasingperiode og en positiv driftseffekt i slutningen i forhold til den nuværende regnskabspraksis.

Ovenstående estimat er baseret på Sparekassens nuværende leasingaftaler, og tager således ikke højde for ændringer til aktiviteter eller aftaler i 2020.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme via totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og koncernen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Koncernen anvender ikke reglerne for omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdi er det beløb, som et aktiv kan omsættes til eller en forpligtelse indfries til ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den noterede pris på markedet.

For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der inddrager alle de tilgængelige data, som markedsdeltagerne må antages at ville tage i betragtning ved en prisfastsættelse.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Regnskabsmæssig sikring

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som 'Andre aktiver' henholdsvis 'Andre passiver'.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Regnskabsmæssige skøn

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af Sparekassens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. For-

udsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er som følger:

Nedskrivninger på finansielle aktiver samt hensættelser på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan blive væsentlig.

Der foretages væsentlige skøn i forbindelse med kreditforringede udlån m.v., hvor værdiansættelsen sker på baggrund af det mest sandsynlige udfald af betalingsstrømmene, herunder realisationsværdier af sikkerheder. En eventuel senere afvigelse i realiserede betalingsstrømme eller sikkerheder medfører en ændring i værdiansættelsen af udlån m.v. Det kan derfor være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn enten på grund af ny information, yderligere erfaringer eller efterfølgende begivenheder.

For hensættelser til tab på garantier, uudnyttede kreditter samt lånetilsagn, er det tillige forbundet med usikkerhed at fastslå, i hvilket omfang garantien vil blive effektiv, og om der skal betales på den afgivne garanti.

Værdien af ejendomsplanter fastsættes ud fra en konkret vurdering af afkastkravet til den enkelte ejendom fratrukket en forsigtighedsreservation til omkostninger og usikkerhed. Der er store geografiske forskelle på afkastkravene, hvorfor prissætningerne løbende afstemmes med det professionelle marked.

Det udelukker dog ikke at der fremadrettet kan blive behov for yderligere nedskrivninger, bl.a. på Sparekassens engagementer indenfor ejendomme, herunder pantebreve.

Den porteføljemæssige modelberegning der foretages, sker i et setup, der udvikles og vedligeholdes på Sparekassens datacentral. Modellen tager udgangspunkt i Sparekassens inddeling af kunderne i forskellige ratingklasser og en vurdering af risikoen for de enkelte ratingklasser.

Der er forbundet en vis grad af usikkerhed, og skøn i forbindelse med fastsættelse af sandsynligheden for OIK (objektiv indikation for kreditforringelse), samt LGD (tab ved misligholdelse), der er væsentlige parametre i modelberegningen.

Beregningen suppleres med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Beregningen danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

De forhold, som specielt har påvirket de ledelsesmæssige skøn i 2019 er udviklingen i landbruget, afkastsatser på ejendomme, teknisk insolvente kunder, og den økonomiske situation på boligmarkedet

Grunde og bygninger hvor der er væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdien på ejendomme. Disse værdiansættes på baggrund af en afkastbaseret model. De fremtidige pengestrømme er baseret på Sparekassens estimering af det fremtidige resultat samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet beliggenhed og vedligeholdelse. Ledelsen har ved fastsættelsen af markedsværdierne på ejendommene taget udgangspunkt i tilgængelige markedsstatistikker, hvor blandt andet gennemsnitlige markedslejer og afkastkrav på ejendomme i samme geografiske område fremgår. Ledelsen har i enkelte tilfælde som følge af ejendommenes særlige forhold anvendt egne afkastkrav.

Noterede finansielle instrumenter, der kan være prissat på markeder med lav omsætning, hvorved der kan være en vis usikkerhed ved anvendelse af børskurserne ved måling til dagsværdi.

Unoterede finansielle instrumenter, hvor der er væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdierne.

Konsolidering

Tilknyttede virksomheder

Koncernregnskabet omfatter Middelfart Sparekasse og de virksomheder, hvori Sparekassen direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse.

Bestemmende indflydelse opnås, hvor Sparekassen har beføjelse til at styre den kontrollerede virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

Købte virksomheder medtages fra overtagelsestidspunktet. Solgte virksomheder medtages frem til overdragelsestidspunktet.

Hvis kostprisen inklusive transaktionsomkostninger overstiger dagsværdien af nettoaktiverne i den overtagne virksomhed, indregnes det resterende positive forskelsbeløb som goodwill. Hvor dagsværdi af nettoaktiverne overstiger kostpris (negativ goodwill), indregnes forskelsbeløbet som en indtægt i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med modervirksomhedens regnskabspraksis.

Associerede virksomheder

Associerede virksomheder er virksomheder, der ikke er tilknyttede, men i hvilke koncernen besidder kapitalandele og udøver en betydelig, men ikke bestemmende indflydelse. Koncernen klassificerer sædvanligvis virksomheder som associerede, hvis Sparekassens direkte eller indirekte besidder stemmerettigheder på mellem 20 og 50 %.

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes på erhvervelsestidspunktet til kostpris og værdiansættes herefter til indre værdi med tillæg af erhvervet goodwill. Den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat indregnes i posten 'Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder'.

Fælles kontrollerede virksomheder

Fælles kontrollerede virksomheder er virksomheder, i hvilke koncernen sammen med de øvrige deltagere har aftalebestemt fælles bestemmende indflydelse på virksomhedens erhvervmæssige aktivitet.

Kapitalandele i fælleskontrollerede virksomheder indregnes på erhvervelsestidspunktet til kostpris og værdiansættes herefter til indre værdi med tillæg af erhvervet goodwill og præsenteres som en del af posten 'Kapitalandele i associerede virksomheder'. Den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders

Irene Mosegaard, kundemedarbejder
Mette Bech Glasdam, rådgiver i Odense Privat.

resultat efter skat indregnes i posten 'Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder'.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes ved sammenlægning af regnskabsposter med ensartet indhold. Der foretages eliminering af koncerninterne indtægts- og udgiftsposter, interne aktiebesiddelser, mellemværender samt garantier. Fælles kontrollerede virksomheder indgår i konsolideringen med en andel svarende til koncernens ejerandel i de pågældende virksomheder (pro rata konsolidering).

Koncerninterne transaktioner

Ved samhandel mellem koncernens virksomheder sker afregning på markedsbaserede vilkår eller på omkostningsdækkende basis.

Resultatopgørelsen

Netto rente- og gebyrindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Provisioner og gebyrer (f.eks. etableringsgebyrer), der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Renteindtægter på udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssigt udestående beløb.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag og formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen og dermed opnår ret til vederlaget. Totalkredit kan modregne konstaterede tab i realkreditlånets løbetid i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter alle værdireguleringer af aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi, og realiserede og urealiserede kursreguleringer af poster i handelsbeholdningen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn, pension og sociale omkostninger mv. til Sparekassens personale. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratualer og fratrædelsesgodtgørelser indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Pensionsordninger

Alle indgåede pensionsordninger med medarbejdere er bidragsbaserede. På de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til en uafhængig pensionskasse. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter omfatter primært huslejeindtægter og udgifter vedrørende Indskydergarantifonden.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatet med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførbare skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten

ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver til modregning i fremtidige positive skattepligtige indkomster. Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Sparekassen er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder, og er administrationsselskab i sambeskatningen. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balancen

Generelt om klassifikation og måling af finansielle aktiver

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Dette indebærer, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende tre kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I ste-

det måles Sparekassens beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, fordi de indgår i handelsbeholdningen.

Nedskrivning for forventede kredittab

Der nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier. Nedskrivningsreglerne er baseret på en forventningsbaseret model, som medfører en tidligere indregning af nedskrivninger i forhold til den tidligere gældende nedskrivningsmodel, hvorefter der skulle være indtruffet en objektiv indikation på værdiforringelse, forinden at der kunne og skulle indregnes en nedskrivning.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier indregnes som en forpligtelse.

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynlighed for misligholdelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremtidige udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på Sparekassens ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen SDC og Sparekassens interne kreditstyring. Ved vurderingen af

udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsendregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet, tillige danske stats- og realkreditobligationer samt tilgodehavender hos danske kreditinstitutter. En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, låntager har begået kontraktbrud, Sparekassen har ydet låntager lempelser i vilkårene som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder eller det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som Sparekassen anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse. Dette indebærer, at en eksponering, som anses for at være misligholdt til regulatoriske formål, altid placeres i stadie 3.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basisscenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Alle nedskrivninger betragtes som individuelle nedskrivninger, og Sparekassen er under IFRS 9 nedskrivningsreglerne ophørt med at indregne gruppevis nedskrivninger.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på Sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Der ved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis Sparekas-

sen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Medregningen ophører på baggrund af en konkret, individuel vurdering af de enkelte eksponeringer. For erhvervs-kunder vil pengeinstituttet typisk basere vurderingen på indikatorer som kundens likviditet, indtjening og egenkapital samt de sikkerheder, som er stillet til sikkerhed for eksponeringen. For privatkunder vil Sparekassen typisk basere vurderingen på kundens likviditet, indtægt og formueforhold samt ligeledes kundens sikkerheder for engagementet. Når et finansielt aktiv fjernes helt eller delvist fra balancen, udgår nedskrivningen på det finansielle aktiv samtidig i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger, jf. note 10.

Sparekassen fortsætter inddrivelsesbestræbelserne efter, at aktiverne er fjernet fra balancen, hvor tiltagene afhænger af den konkrete situation. Sparekassen søger som udgangspunkt at indgå en frivillig aftale med kunden, herunder genforhandling af vilkår eller rekonstruktion af en virksomhed, således at inkasso eller konkursbegæring først bringes i anvendelse, når andre tiltag er afprøvet.

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker. Tilgodehavende måles ved første indregning til dagsværdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v. Efterfølgende måles tilgodehavender til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede, men endnu ikke realiserede tab.

Udlån og andre tilgodehavender

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Børsnoterede udlån og udlån, der indgår i en handelsbeholdning, måles til dagsværdi.

Øvrige udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v. og med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte, men endnu ikke realiserede tab.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer m.v., der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen.

Aktier m.v.

Aktier, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres til lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. For unoterede aktier i form af aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser).

For øvrige unoterede aktier, herunder også aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden), hvilket indebærer, at kapitalandelen måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens andel af virksomhedernes resultat efter skat samt fortjeneste eller tab ved afhændelse af kapitalandele.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode under lovpligtige reserver i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen. Nedskrivninger indregnes og fradrages i eventuelle positive lovpligtige reserver, så længe der er en reserve at modregne i.

Tilknyttede og associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til kr. 0. Har Sparekassen en retlig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Aktiver tilknyttet puljeordninger

Aktiver tilknyttet puljeordninger er aktiver i puljer, hvorom det gælder, at Sparekassen ikke har nogen risiko.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver består af øvrige immaterielle aktiver.

Øvrige immaterielle aktiver omfatter erhvervet software. Immaterielle aktiver indregnes til kostpris. Erhvervet software afskrives lineært over tre år.

Ejendomme og øvrige materielle aktiver

Ejendomme og øvrige materielle aktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Investerings ejendomme er ejendomme, som besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster, herunder ejendomme udlejet under operationelle leasingaftaler. Domicilejendomme er ejendomme, som Sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Investerings ejendomme måles efter første indregning til dagsværdi i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Ejendommenes dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme. Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenlæggelse under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsler af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Der har ikke medvirket eksterne eksperter i målingen af ejendomme. Ændringer i dagsværdi på investerings ejendomme indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, typisk 2½ - 6 år.

Afskrivningsgrundlaget for indretning af lejede lokaler fordeles lineært over den forventede resterende lejeperiode, dog maksimalt 20 år. Af- og nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under 'Af- og nedskrivninger på materielle aktiver'.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor Sparekassen har alle væsentlige risici og fordele, forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing) indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rentefod eller en tilnærmet værdi heraf som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for virksomhedens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer samt øvrige materielle aktiver udbudt til salg.

Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i Sparekassens besiddelse, og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil knyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende renter og udbytte. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi fratrukket transaktionsomkostninger og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi fratrukket transaktionsomkostninger og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Udstedte obligationer indregnes til kostpris svarende til modtaget vederlag med fradrag af afholdte direkte henførbare omkostninger.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen, og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles ved låneoptagelsen til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte stiftelsesprovisioner m.v. Efter første indregning sker måling til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem nettoprovenu og nominel værdi indregnes under renteudgifter over de efterstillede kapitalindskuds forventede løbetid.

Øvrige finansielle forpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når Sparekassen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på Sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten 'Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelse'. Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre Sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten 'Hensættelser til tab på garantier' og udgiftsført i resultatopgørelsen under 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.'

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med Regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

Middelfart Privat
Havnegade 21
5500 Middelfart
Telefon 64 22 22 00

Middelfart Erhverv
Havnegade 21
5500 Middelfart
Telefon 64 22 22 01

Strib afdeling
Sofendalvej 4, Strib
5500 Middelfart
Telefon 64 40 17 50

Fredericia afdeling
Prinsessegade 95
7000 Fredericia
Telefon 75 93 08 00

Kolding afdeling
Buen 7
6000 Kolding
Telefon 75 53 89 00

Vejle afdeling
Toldbodvej 2
7100 Vejle
Telefon 75 83 66 66

Tørring afdeling
Bredgade 8
7160 Tørring
Telefon: 75 67 92 11

Hedensted afdeling
Østerbrogade 11A
8722 Hedensted
Telefon 76 74 11 50

Odense Privat
Dalumvej 54B
5250 Odense SV
Telefon 88 20 84 60

Odense Erhverv
Dalumvej 54B, 1. sal
5250 Odense SV
Telefon 88 20 85 20

Horsens afdeling
Høegh Guldbergs Gade 36E
8700 Horsens
Telefon 88 20 84 80

Esbjerg afdeling
Skolegade 45
6700 Esbjerg
Telefon 88 20 85 50

Aarhus afdeling
Rosensgade 18-20
8000 Aarhus C
Telefon 88 20 85 00

Hørning afdeling
Nørre Allé 17
8362 Hørning
Telefon 88 20 85 35

Svendborg afdeling
Tinghusgade 22
5700 Svendborg
Telefon 88 20 85 80

Investering Roskilde
Algade 18
4000 Roskilde
Telefon 88 20 85 85